

Suomalaisten piensijoittajien sijoituskäyttäytyminen ja riskinotto digitaalisilla sijoitusaloilla

Jyri Ahola

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelma

Opinnäytetyö

2024

Tiivistelmä

Tekijä(t) Jyri Ahola
Tutkinto Finanssi- ja talousasiantuntija, Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Suomalaisten piensijoittajien sijoituskäyttäytyminen ja riskinotto digitaalisilla sijoitusaloilla
Sivu- ja liitesivumäärä 30 + 17
<p>Tämä tutkimuksellinen opinnäytetyö käsittelee suomalaisten piensijoittajien sijoitustoimintaa ja riskinottoa digitaalisilla sijoitusaloilla. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää suomalaisten sijoitustottumuksia. Näissä huomioitiin demografiset tekijät kuten iän, sijoituskokemuksen ja sukupuolen vaikutukset sijoitusstrategioihin. Lisäksi selvitettiin miten erilaiset ominaisuudet digitaalisilla sijoitusaloilla, kuten reaaliaikainen kaupankäynti, intuitiivinen käyttöliittymä, kaupankäyntikustannukset ja palveluntarjoajien työkalut voivat tukea tai haastaa sijoittajien systemaattista ja harkittua päätöksenteon prosessia.</p> <p>Teoreettinen viitekehys sisältää yleiskatsauksen digitaalisista sijoitusaloista, piensijoittajien tyypilliset sijoitusstrategiat, riskienhallintakäytännöt sekä behavioristisen taloustieteen näkökulmasta sijoittajien toimintaan vaikuttavat yleisimmät heuristiikat ja kognitiivisten vinoumat.</p> <p>Empiirinen osuus sisälsi verkkokyselyn. Kyselytutkimus toteutettiin sekamenetelmänä. Kysely toteutettiin Google Forms-kyselylomakkeena ja jaettiin Redditin r/Omatalous-yhteisössä, jossa siihen vastasi 297 suomalaista piensijoittajaa. Aineiston keruu suoritettiin marraskuussa 2024. Tutkimuskysely oli rakenteeltaan seitsemänosainen. Kvantitatiivinen osuus sisälsi demografiset tekijät, sijoitusprofiilit, sijoitusstrategiat, riskienhallintakäytännöt, sijoituspäätöksiin vaikuttavat tekijät sekä digitaalisten alojen kokemukset. Laadullinen osuus kyselyn lopussa selvitti piensijoittajien motivaatiotekijöitä sekä heidän kohtaamiaan haasteita ja parannusehdotuksia digitaalisilla sijoitusaloilla.</p> <p>Tutkimuksessa selvisi, että digitaaliset sijoitusalustat madaltavat kynnystä sijoittamisen aloittamiselle varsinkin nuorempien ikäluokkien keskuudessa. Alustojen tärkeimpinä ominaisuuksina koettiin käyttöliittymän helppokäyttöisyys, matalat transaktiokustannukset ja reaaliaikaisuus. Ilman selkeitä riskienhallintastrategioita impulsiivisen kaupankäynnin riski kasvaa. Demografiset tekijät kuten sukupuoli ja ikä vaikuttivat riskikäytäntöihin. Yleiset riskienhallintastrategiat olivat vajavaisia monilta osin.</p>
Asiasanat Digitaaliset sijoitusalustat, Piensijoittaminen, Sijoituskäyttäytyminen, Riskienhallinta, Sijoitusstrategiat

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tutkimuksen merkitys.....	2
2.1	Käyttäytymismallien ja strategioiden optimointi.....	2
2.2	Sijoitusalojen vaikutus käyttäjien riskinottoon ja päätöksentekoon	2
2.3	Sijoitusalan ja markkinoiden näkökulma	3
3	Tutkimuskysymykset ja rajaukset	4
4	Tietoperusta	5
4.1	Digitaalisten sijoitusalojen yleiskatsaus	5
4.2	Sijoitusstrategioiden viitekehys.....	7
4.3	Riskienhallintakäytännöt.....	9
4.4	Käyttäytymistaloustiede ja sijoittajien päätöksenteko.....	10
4.5	Tietoperustan yhteys tutkimuskysymyksiin	12
5	Tutkimusmenetelmät	13
5.1	Kohdejoukko ja aineistonkeruumenetelmä	13
5.2	Kyselytutkimuksen rakenne	13
6	Tutkimustulokset	15
6.1	Piensijoittajien demografiset profiilit.....	15
6.2	Piensijoittajien sijoitusstrategiat	16
6.3	Digitaaliset alustat sijoitustoiminnan tukena	18
6.4	Riskienhallinta	21
6.5	Laadulliset havainnot; sijoitusalojen kokemukset ja haasteet.....	23
7	Tulosten analysointi.....	24
7.1	Demografisten tekijöiden vaikutus piensijoittajien riskinottoon ja strategioihin	24
7.2	Helppokäyttöisyyden ja reaaliaikaisuuden vaikutus päätöksentekoon	25
7.3	Digitaalisten alustojen vaikutus sijoitustoimintaan	26
7.4	Tutkimuksen luotettavuuden arviointi	27
8	Johtopäätökset, suositukset ja jatkotutkimusaiheet	29
9	Yhteenveto	30
	Lähteet.....	31
	Liitteet	34
	Liite 1. Tutkimuskyselyn rakenne.....	34

1 Johdanto

Viime vuosina piensijoittaminen on kasvanut huomattavasti. Digitaalisten sijoituspalveluiden yleistymisen on ollut tämän suhteen keskeisessä roolissa. Alustojen kehitys on muovannut sijoitustoimintaa tarjoamalla palveluita, joita ei ennen ollut saatavilla kuin sijoitusammattilaisille. Digitaaliset sijoituspalvelut ovat madaltaneet sijoittamisen kynnyksen. Samalla ne ovat kuitenkin tuoneet mukanaan uusia haasteita, kuten impulsiivisen kaupankäynnin lisääntymisen ja relevantin tiedon suodattamisen vaikeuden.

Piensijoittamisen kasvu Suomessa on osa laajempaa globaalia trendiä. Covid-19-pandemian aikana monet aloittivat sijoittamisen ensimmäistä kertaa, mikä näkyi sijoittajakunnan laajentumisena sekä sijoitustoiminnan volyymin kasvuna. Digi- ja mobiilisijoituspalveluiden käyttö on lähtenyt räjähdysmäiseen kasvuun pandemian jälkeisenä aikana. Pandemian jälkeisessä ajassa digi- ja mobiilipalveluiden käyttö on lisääntynyt huomattavasti, mikä on muuttanut yksityissijoittamisen luonnetta. Nopeat ja helposti saatavilla olevat palvelut ovat erityisesti houkutteleet uusia sijoittajia, jotka kokevat perinteiset sijoitusmenetelmät liian monimutkaisiksi tai aikaa vieviksi. Ihmisiä ei myöskään kiinnosta mennä sijoitusneuvojille, vaan haluavat itse päättää sijoituksistaan.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää digitaalisten sijoituspalveluiden vaikutuksia suomalaisten piensijoittajien päätöksentekoon, riskienhallintaan ja käyttäytymiseen. Tutkimuksessa selvitetään erityisesti, miten palveluiden ominaisuudet, reaaliaikainen data ja erilaiset työkalut, vaikuttavat sijoittajien toimintaan. Tutkimuksessa pyritään ymmärtämään, millaisia haasteita piensijoittajat kohtaavat digitaalisilla palveluilla, ja miten nämä haasteet vaikuttavat heidän sijoituskokemuksiinsa.

Digitaalisten palveluiden nopea kehitys, ja niiden tarjoamat laajat palvelukokonaisuudet ovat merkittävässä osassa piensijoittajien päätöksentekoa. Palveluiden välitön saatavuus on muutos, jota ei olla vielä nähty varsinkaan henkilöissä, jotka investoivat ensikertaa. Tutkimus pyrkii vastaamaan, miten suomalainen piensijoittaminen asettuu osaksi globaalia trendiä, jossa yksityissijoittajien vaikutusvalta markkinoilla kasvaa. Näiden ilmiöiden tarkastelu tarjoaa arvokasta tietoa siitä, miten digitaaliset palvelut voivat tukea piensijoittajien menestystä ja edistää heidän kykyään tehdä harkittuja ja pitkäjänteisiä päätöksiä.

2 Tutkimuksen merkitys

Digitaalisten sijoitusalojen merkitys piensijoittajien toiminnassa on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Alustat tarjoavat laajan valikoiman työkaluja, jotka tekevät sijoittamisesta helpompaa ja saavutettavampaa, mutta samalla ne tuovat mukanaan uusia haasteita. Tässä kappaleessa tarkastellaan tutkimuksen merkitystä piensijoittajien käyttäytymismallien, sijoitusalojen vaikutusten ja markkinadynamiikan näkökulmasta. Painopiste on siinä, miten alustoja ja niiden tarjoamia mahdollisuuksia voidaan hyödyntää vastuullisesti, ja minkälaisia vaikutuksia piensijoittajien toiminnalla on sekä yksilöille että laajemmin markkinoille (Finanssivalvonta 2022).

2.1 Käyttäytymismallien ja strategioiden optimointi

Digitaalisten sijoitusalojen helppokäyttöisyys ja reaaliaikainen markkinainformaatio tekevät sijoittamisesta saavutettavampaa piensijoittajille. Samalla näiden alojen toiminnot saattavat kuitenkin vaikuttaa käyttäjien päätöksentekoon ohjaamalla heitä tekemään nopeita valintoja, jotka eivät aina perustu harkintaan. Kahneman (2011a, luku 1) toteaa, että intuitiivinen ajattelu, eli systeemi 1, on altis virheille erityisesti tilanteissa, joissa järjestelmällinen ja analyttinen ajattelu, systeemi 2, ei aktivoitu. Impulsiivinen kaupankäynti, joka ei vaadi systeemin 2 aktivoitumista mahdollistuu, kun markkina on jatkuva pääsy puhelin- ja verkkosovellusten avulla. Tämä puolestaan voi häiritä pitkäjänteisten sijoitussuunnitelmien toteuttamista (Amundi 2023).

Käyttäytymistaloustieteen näkökulmasta sijoittajat usein altistuvat kognitiivisille vinoumille, kuten liialliselle itseluottamukselle ja tappioiden välttelylle. Itseluottamus saattaa johtaa liialliseen kaupankäyntiin, mikä usein heikentää sijoitustuottoja. Tappioiden välttely puolestaan saa sijoittajat pitämään kiinni tappiollisista sijoituksista, toivoen niiden arvon palautuvan, mikä voi johtaa suurempiin tappioihin. Näiden vinoumien hallitseminen edellyttää sijoittajilta tietoisuutta päätöksentekoaan ohjaavista tekijöistä sekä sijoitusalojen tarjoamien työkalujen, kuten salkun analysointimahdollisuuksien ja automatisoitujen riskienhallintatoimintojen, hyödyntämistä. (Evli 2017; Morningstar 2024)

2.2 Sijoitusalojen vaikutus käyttäjien riskinottoon ja päätöksentekoon

Digitaalisten sijoitusalojen kehittäjillä on merkittävä rooli piensijoittajien päätöksiin. Alustojen ominaisuudet, kuten kaupankäynnin helppous ja tekoälypohjaiset suositukset, voivat tukea sijoittajien toimintaa. Tämä voi kuitenkin kasvattaa riskialtista käyttäytymistä, jos niitä ei käytetä harkitusti. Britannian finanssivalvontaviranomaisen, FCA:n (2021) tutkimuksessa havaittiin, että nuoremmat sijoittajat tekevät enemmän riskialttiita sijoituspäätöksiä, mikä voi johtaa merkittäviin taloudellisiin menetyksiin varsinkin suhteessa heidän taloudelliseen tilanteeseensa. Reaaliaikaisen

markkinainformaation ja hintahälytysten yhdistelmä voi luoda paineen tehdä nopeita sijoituspäätöksiä, mikä voi johtaa impulsiiviseen kaupankäyntiin.

Sijoitusalojen vastuullinen kehittäminen on keskeistä, jotta ne tarjoavat käyttäjille mahdollisuuksia ymmärtää riskinsietokykyään ja tehdä pitkäjänteisiä päätöksiä. Alustojen tulisi sisältää selkeitä opetusmateriaaleja ja riskienhallintatyökaluja, kuten hajauttamissuunnitelmia ja automaattisia toimeksiantoja, jotka tukevat käyttäjiä markkinoiden vaihteluissa. Valtioneuvoston raportti korostaa, että käyttäjille suunnattujen informaatio- ja riskienhallintaratkaisujen merkitys kasvaa digitaalisten palveluiden kehittyessä (Valtiovarainministeriö 2017).

2.3 Sijoitusalan ja markkinoiden näkökulma

Piensijoittajien lisääntynyt aktiivisuus digitaalisilla alustoilla on muuttanut markkinoiden dynamiikkaa ja lisännyt lyhyen aikavälin volatiliiteettia. Tämä näkyy erityisesti meemiosakkeiden kaltaisissa ilmiöissä, joissa osakkeiden arvo nousee merkittävästi lyhyessä ajassa sosiaalisen median vaikutuksesta, mikä haastaa markkinoiden tehokkuutta ja vakautta (Investopedia 2024a). Markkinoiden toiminnan analysointi piensijoittajien näkökulmasta on tärkeää, sillä se auttaa sijoitusalan toimijoita ymmärtämään, miten yksittäiset päätökset voivat vaikuttaa markkinoiden likviditeettiin ja volatiliiteettiin.

Sijoitusalojen tarjoajien tulisi kiinnittää huomiota piensijoittajien koulutustarpeisiin, jotta he voivat hyödyntää alustoja vastuullisesti ja pitkäjänteisesti. Esimerkiksi reaaliaikaisen tiedon lisäksi alustojen tulisi tarjota selkeitä ohjeita riskien hallintaan ja suunnitelmalliseen sijoittamiseen. Tämä auttaa luomaan luottamusta sijoitusympäristöön ja tukee sekä yksittäisiä sijoittajia että markkinoiden toimintaa kokonaisuudessaan.

3 Tutkimuskysymykset ja rajaukset

Opinnäytetyön päätavoitteena on selvittää, miten digitaaliset sijoituspalvelut vaikuttavat suomalaisten piensijoittajien käyttäytymiseen ja riskinottoon. Alustojen kehittyminen on muuttanut merkittävästi piensijoittamisen dynamiikkaa, sillä ne ovat tehneet sijoittamisesta entistä saavutettavampaa kaikille. Tutkimuksessa tarkastellaan, kuinka alustojen ominaisuudet, kuten käyttöliittymien helppokäyttöisyys, reaaliaikaiset tiedot ja niiden tarjoamat työkalut, vaikuttavat päätöksentekoon ja strategioihin. Erityisen kiinnostavaa on, miten alustojen tarjoamat mahdollisuudet tukevat tai haastavat harkittua ja pitkäjänteistä sijoittamista.

Tutkimuksen pääkysymyksenä on: Miten digitaaliset sijoituspalvelut ovat vaikuttaneet suomalaisten piensijoittajien sijoituskäyttäytymiseen ja riskinottoon? Päättökysymystä lähestytään seuraavien alakysymysten kautta:

1. Miten demografiset tekijät, kuten ikä, sukupuoli ja sijoituskokemus, vaikuttavat piensijoittajien riskinottoon ja strategioihin digitaalisilla alustoilla?
2. Kuinka digitaalisten alustojen helppokäyttöisyys ja reaaliaikaiset työkalut tukevat tai haastavat harkittua päätöksentekoa?
3. Miten digitaaliset sijoituspalvelut vaikuttavat piensijoittajien kykyyn harjoittaa pitkäjänteistä sijoitustoimintaa?
4. Miten piensijoittajat hallitsevat riskejä, ja mukautuvat volatiileihin markkinoihin digitaalisten alustojen tarjoamien työkalujen avulla?

Teoriaosuudessa keskitytään digitaalista sijoitustoimintaa tarjoaville välittäjille. Näiden alustojen käyttö korostaa selkeyden ja saavutettavuuden merkitystä, mutta samalla ne voivat kannustaa impulsiiviseen kaupankäyntiin sijoittajien toimiessa ilman riittävää strategista suunnittelua tai ohjeistusta.

Maantieteellinen raja koskee suomalaisia piensijoittajia, sillä heidän käyttäytymistään ohjaavat ja yhdistävät samat markkinat, kulttuuritekijät sekä lainsäädäntö. Suomalaisten sijoituskohteet painottuvat usein kotimaisiin pörssiyrityksiin ja indeksirahastoihin. Tutkimus käy läpi suomalaisille piensijoittajille tyypillisiä tapoja hyödyntää digitaalisia sijoituspalveluita.

Tutkimuksen aineisto kerätään strukturoituna verkkokyselynä, joka suunnataan suomalaisille piensijoittajille. Kysely julkaistaan Redditin r/Omatalous-yhteisössä. Kysely sisältää avoimia kysymyksiä. Sekamenetelmällä yhdistetään sijoittajien taustoista, toiminnasta ja strategioista saatava numeerinen data, ja laadullinen analyysi heidän kokemuksistaan sijoituspalveluilla.

4 Tietoperusta

Teoreettinen viitekehys kasaa kaikki oleellimmat sijoituspäätöksentekoon liittyvät asiat yhteen. Tässä osiossa käsitellään digitaalisten alustojen historiaa ja palveluntarjoajia, sijoitusstrategioita, riskienhallintaa ja käyttäytymistaloustieteen teoriaa. Lopuksi luodaan yhteys näiden ja kyselytutkimuksen välillä.

4.1 Digitaalisten sijoituspalveluiden yleiskatsaus

Digitaalisten sijoituspalveluiden kehitys on ollut tärkeä tekijä finanssijärjestelmien yleistymisessä. Ensimmäiset verkon välityksellä toimivat kaupankäyntijärjestelmät tulivat käyttöön jo 1980-luvulla. E*TRADE oli ensimmäinen puhtaasti yksityissijoittajille tarkoitettu alusta markkinoilla vuonna 1991. Internetin ja mobiiliteknologian laajeneminen 2000-luvulla kiihdytti finanssijärjestelmien entisestään, tehden sijoittamisesta vieläkin saavutettavampaa ja avoimempaa laajemmalle käyttäjäkunnalle. (BeBusinessed 2024a.)

2010-luvun teknologinen murros yleistyneiden mobiililaitteiden muodossa muutti uudelleen käsityksen siitä sijoituspalveluista voi näyttää tavalla kansalaisille. Robinhoodin kaltaiset palveluntarjoajat toivat sijoittamisen ja säästämisen kaikkien saataville onnistuessaan painamaan komissiokustannukset olemattomiin. Covid-19 pandemian aikana finanssijärjestelmien määrä kasvoi valtavasti karanteenien luoman tekemisen tyhjiön vuoksi. Myös samaan aikaan vallinnut kryptovaluuttojen ja meemiosakkeiden saama huomio kasvatti kiinnostusta sijoittamiseen ja spekulatiiviseen kaupankäyntiin. (BeBusinessed 2024b.) Suomessa sijoitusmieltä nostatti samoihin aikoihin osakesäästötilien esittely. Osakesäästötilit ovat sijoitustilejä, joiden sisällä voi käydä osake- ja ETF-kauppaa reaalisuomatta tuottoja tai tappioita, näin tehden niistä verotehokkaampia ratkaisuja aktiivisemmille sijoittajille. Lokakuussa 2024 osakesäästötiliä oli otettu käyttöön yli 384 000 kappaletta, jota kuvataan alempana olevassa kuvassa. (Euroclear Finland 2024a.)

Taulukko 1 Euroclearin (2024b) tilasto osakesäästötilien jakaumasta lokakuussa 2024.

Ikä- luokka	Kaikki yhteensä				Naiset				Miehet			
	Tilien määrä	% osuus	Markkina- arvo	% osuus	Tilien määrä	% osuus	Markkina- arvo	% osuus	Tilien määrä	% osuus	Markkina- arvo	% osuus
-17	32 747	8,5%	76 610 005 €	3,6%	15 145	12,5%	35 982 546 €	7,6%	17 602	6,9%	40 627 459 €	2,5%
18 - 29	100 413	26,1%	191 570 327 €	9,0%	27 742	22,9%	44 401 252 €	9,4%	72 671	28,6%	147 169 075 €	9,0%
30 - 39	97 713	25,4%	419 865 656 €	19,8%	30 871	25,5%	81 394 099 €	17,2%	66 842	26,3%	338 471 557 €	20,8%
40 - 49	69 784	18,1%	493 627 618 €	23,3%	21 645	17,9%	95 089 086 €	20,2%	48 139	18,9%	398 538 531 €	24,5%
50 - 59	40 922	10,6%	430 245 949 €	20,3%	14 057	11,6%	96 076 317 €	20,4%	26 865	10,6%	334 169 632 €	20,5%
60-	34 178	8,9%	487 352 228 €	23,0%	11 765	9,7%	118 938 002 €	25,2%	22 413	8,8%	368 414 227 €	22,6%
Muut	9 071	2,4%	18 785 508 €	0,9%								
Tilien määrä	384 828	100,0%	2 118 057 291 €	100,0%	121 225	100,0%	471 881 302 €	100,0%	254 532	100,0%	1 627 390 481 €	100,0%

Muut, esim. ulkomaalaisille avatut osakesäästötilit on huomioitu vain Kaikki yhteensä -tiedoissa yhtenä määränä.

Nykyään sijoituspalvelut tarjoavat hyvin monipuolisia palveluita sijoittajille. Näihin lukeutuvat muun muassa reaaliaikainen markkinadata, analyysityökalut, automatisoidut ratkaisut sekä laaja kirjo moninaisia sijoitusinstrumentteja. Näihin lukeutuu muun muassa osakkeet, erilaiset rahastot, ETF:t, joukkovelkakirjat, kiinteistöt, fiat- ja kryptovaluutat, raaka-aineet ja johdannaisinstrumentit. (Hayes 2023.)

Piensijoittajia lähemmäs tuodut palvelut madaltavat aloituskynnystä, mutta houkuttelevat samalla impulsiivisen kaupankäyntiin. Tämä näkyy esimerkiksi kampanjoiden muodossa, joissa rajoitetun ajan voi ostaa sijoitustuotteita alennettuun hintaan. Vastapainoisesti ylianalysoinnin loukku tai *analysis paralysis* voi tapahtua, kun yksilö joutuu huomioimaan liian monta sijoituspäätökseen vaikuttavaa tekijää (Investopedia 2022).

Yleisesti käytetyt sijoituspalvelut, kuten Nordnet, Mandatum Trader, Degiro, eToro ja Interactive Brokers ovat suosittuja sijoittajien keskuudessa. Nordnet on Suomen suosituin investointialusta ilmaisten tilien ja säilytyskustannusten sekä täysin suomenkielisen käyttöliittymän ansiosta. Tämän lisäksi Nordnet tunnetaan erityisesti Shareville-yhteisöstään, joka mahdollistaa sijoitustietojen jakamisen ja kaupankäyntistrategioiden vertailun. Tämä vahvistaa sosiaalisen kaupankäynnin merkitystä alustalla. Nordnet tarjoaa myös kattavasti erilaisia palveluita kuten uutiset, blogit ja podcastit. (Nordnet 2024a.)

Mandatum Trader keskittyy aktiivisten sijoittajien tarpeisiin tarjoamalla kehittyneitä analyysityökaluja ja laajan valikoiman johdannaisinstrumentteja. He tarjoavat myös kolmea eri sijoituspalvelua riippuen henkilön tarpeista, millä mahdollistetaan kaikkien asiakkaiden tyytyväisyys.

Mandatum Trader on houkutteleva vaihtoehto erityisesti kokeneille sijoittajille, jotka etsivät kehittyneempiä työkaluja kaupankäyntiin (Mandatum 2024).

Degiro, eToro ja Interactive Brokers ovat kansainvälisiä toimijoita, jotka pystyvät kilpailla hinnoittelussa tavalla, johon suomalaiset tai pohjoismaiset yritykset eivät kykene. Degiro on alankomaalainen alusta, joka sopii aloittelevalle sijoittajalle halpojen hintojensa ja laajaan valikoimansa ansiosta. EToro on israelilainen sijoituspalvelusta, joka on tunnettu sosiaalisen sijoittamisen palveluistaan, esimerkiksi voit kopioida suoraan seuraamasi henkilön sijoitusstrategian tai portfolion. Interactive Brokers taas on tunnettu hyvin laajasta valikoimastaan työkaluja, mikä on optimaalinen ammattimaisemmalle sijoittajalle. (Wicht 2024; Säägä 2024)

Kansainväliset alustat kärsivät kuitenkin vaikeakäyttöisyydestä, sillä käyttäjä joutuu itse ilmoittamaan verotietonsa voitoista tai tappioista toisin kuin suomalaisissa palveluissa, joista informaatio siirtyy suoraan. Myöskään suomalaisten osakkeiden ostaminen ei tyypillisesti onnistu kansainvälisillä alustoilla. Harva ulkomaalainen sijoituspalvelusta tarjoaa myöskään palveluja suomenkielisenä, mikä voi olla kynnyskysymys monelle. Vaikka välityspalkkiot ovat usein halvempia kuin kotimaisissa vastaavissa palveluissa, niin näihin sisältyy tyypillisesti valuutanvaihto-, säilytys- ja otto- sekä panokustannuksia.

Aiemmin mainittujen ohella perinteiset pankit, kuten Osuuspankki, Nordea ja Danske Bank, tarjoavat myös sijoituspalveluita, jotka on integroitu muihin henkilökohtaisiin pankkipalveluihin. Nämä eivät välttämättä ole teknisiltä ominaisuuksiltaan kaikkein kattavimpia, mutta keskitetyt ratkaisut voivat usein olla kustannustehokas tapa sijoittaa. Tämä on houkutteleva ratkaisu varsinkin pitkäjänteisille passiivisille sijoittajille, jotka arvostavat yksinkertaista lähestymistapaa ja helppoutta.

Vaikka digitaaliset sijoituspalvelut tekevät sijoittamisesta saavutettavampaa, ne myös nostavat esiin kysymyksiä piensijoittajien riskitietoisuudesta ja käyttäytymismalleista. Tutkimuksessa pyritään selvittämään, kuinka suomalaiset piensijoittajat käyttävät näitä alustoja ja miten niiden ominaisuudet vaikuttavat heidän sijoitusstrategioihinsa.

4.2 Sijoitusstrategioiden viitekehys

Sijoittajilla on käytössään monia erilaisia sijoitusstrategioita. Näiden strategioiden valintaan vaikuttavat sijoituskokemus, riskinsietokyky, sijoitushorisontti, tavoitteet sijoittamiselle ja taloudellinen tilanne. Indeksisijoittaminen on tyypillinen aloittelevan piensijoittajan lähtöpaikka, ja tuottojen takaamisen kannalta varsin toimivaksi todettu ratkaisu. (Nordnet s.a. a.)

DCA, dollar-cost averaging tai dollakustannuskeskiarvo on systemaattinen matalan riskin sijoitusstrategia, mikä soveltuu varsinkin rahasto- ja ETF-sijoittajille. Strategia perustuu sykliseen investointiin, millä saadaan keskimääräistä ostohintaa tasattua pitkällä aikavälillä. Nykypäivänä tämä on helposti toteutettavissa esimerkiksi automaattisen kuukausisäästösopimuksen tai botin avulla. DCA on psykologisesti helppo tapa investoida, sillä ajallinen hajauttaminen on yksi riskikontrollon kulmakivistä. DCA tulee kuitenkin tylsän sijoittamisen kustannuksella, mikä ei välttämättä sovi henkilöille, jotka ovat valmiita kantamaan suurempaa riskiä. (CFI s.a.)

Osakepöimijoilla yleisimmät strategiat ovat pitkäjänteinen sijoittaminen joko arvosijoittamisen, kasvusijoittamisen tai laatusijoittamisen muodossa. Strategiat ovat edistyneempiä ja vaativat vähintäänkin kohtalaista ymmärrystä sijoituskohteen arvonmäärittämisestä. Arvosijoittajat etsivät aliarvostettuja osakkeita eli ovat hinnaltaan alhaisia kohteita. Tämä osoittautuu varsin haastavaksi tilanteissa, kun koko markkina ylikuumentuu ja mikään sijoituskohte ei tunnu aliarvostetulta. Kasvusijoittajat etsivät yhtiöitä, jotka pystyvät kasvamaan nopeammin kuin verrokkiyhtiöt. Valitut yhtiöt ovat tyypillisesti jo hyvässä asemassa olevia vahvasti kasvuun investoivia yrityksiä, jotka eivät jaa osinkoja merkittäviä. Laatusijoittaja on valmis maksamaan enemmän yhtiöistä kuin arvosijoittaja, kunhan yrityksen markkinapöimio, johto ja fundamentit ovat vahvalla pohjalla. (InvestologyHub 2024; Nordnet s.a. b.)

Fundamenttianalyysi perustuu yhtiöiden taloudellisten tunnuslukujen, kuten tuloksen, liikevaihdon, arvostuskerrointen ja velkaantuneisuuden arviointiin. Tämä analyysityyppi on keskeinen pitkäjänteisessä sijoittamisessa, ja se auttaa sijoittajia tunnistamaan heidän määritelmillään halpoja osakkeita (Mostert s.a.). Benjamin Graham (2015), joka tunnetaan arvosijoittamisen kehittäjänä korostaa fundamenttianalyysin merkitystä, erityisesti pitkän aikavälin arvonluonnissa.

Tekniseen analyysiin perustuva kaupankäynti perustuu hintaliikkeisiin ja kaupankäyntivolyymiin. Hintaliikkeiden analyysiä voidaan tehdä esimerkiksi liukuvilla keskiarvoilla, RSI-indeksillä tai Bollinger-nauhoja käyttämällä. Tämä on erityisen suosittua aktiivisten kaupankävijöiden keskuudessa, jotka pyrkivät hyödyntämään lyhyen aikavälin hintavaihteluita. Tekniseen analyysiin perustuva osakepöiminta päiväkaupan tai swing-treidauksen muodossa vaativat rautaisia hermoja ja riskikäsitystä. Kohteiden volatilitetit ovat yleensä korkeita ja vivullisia eli velkaa sisältäviä tuotteita voidaan käyttää paremman tuoton mahdollistamiseksi. (Heikinheimo 2023.)

Passiivinen sijoittaminen on suosittua matalien kustannusten, yksinkertaisuutensa ansiosta. Aktiiviset strategiat tarjoavat enemmän mahdollisuuksia hyödyntää markkinoiden lyhyen aikavälin vaihteluita, mutta ne altistavat sijoittajat korkeammille riskeille ja kaupankäyntikustannuksille. Passiiviset strategiat taas ovat sidottuja markkinoiden liikkeisiin. Piensijoittajien on tärkeää

ymmärtää, milloin aktiivinen lähestymistapa on perusteltu ja milloin passiivinen strategia on taloudellisesti järkevämpi (Bodie, Kane & Marcus 2020a, 358).

4.3 Riskienhallintakäytännöt

Riskienhallinta on keskeinen osa finanssitoimintaa, mutta tämä korostuu erityisesti piensijoittajilla, joiden varat ja mahdollisuudet ovat varsin rajalliset verrattuna institutionaalsiin sijoittajiin. Monia virheitä ei ole varaa ottaa, joten päätökset pitää olla hyvin perusteltuja. Riski ja tuotto kävelevät pääasiallisesti käsi kädessä, jolloin ylituottojen saavuttaminen vaatii myös korkeampaa riskinottoa ja riskinsietokykyä. Riskittömänä sijoituksena pidetään tyypillisesti valtioiden pitkiä korkoja, joista johdetaan tuottovaatimukset eli riskipreemiot muille sijoituskohteille. Riskienhallinta tarkoittaa erilaisia työkaluja ja käytäntöjä tunnistaa ja arvioida sijoituksiin vaikuttavia epävarmuuksia. (Bodie, Kane & Marcus 2020b, 112–118.)

Riskit voidaan karkeasti jakaa kahteen kategoriaan. Nämä ovat systemaattinen ja epäsystemaattinen riski. Systemaattinen riski vaikuttaa suuremmalla skaalalla koko markkinaan, esimerkiksi inflaation muodossa, ja sitä on vaikea, ellei mahdoton poistaa. Epäsystemaattinen riski on taas osa yksittäisten sijoitusten tai toimialojen kantamaa riskiä, jonka kantamiseen sijoittaja itse voi vaikuttaa (Markowitz 1952a; Bodie, Kane & Marcus 2020c, 148).

Riskejä voidaan mitata monin eri tavoin kuten normaalijakauman avulla, value at risk funktiolla. Volatiliteetti kertoo kuinka paljon heiluntaa hinnassa voi tapahtua. Sharpen luku kertoo riskikorjatun tuoton määrää. Beta-kerroin vastaa siihen, kuinka paljon alla oleva kohde korreloi liikkeissään vertailumarkkinaan. (Bodie, Kane & Marcus, 2020d, s. 121-126).

Tärkeimpiä riskinhallinnan keinoja on hajauttaminen. Sijoittamalla eri omaisuusluokkiin, toimialoihin ja maantieteellisille alueille piensijoittajat voivat pienentää yksittäisten osakkeiden tai markkinoiden heilahtelujen vaikutusta portfolioonsa. Lisäksi ajallinen hajauttaminen pilkkoo markkinoiden ajoittamisen riskiä. Hajauttaminen vähentää erityisesti systemaattisen riskin ulkopuolisia tekijöitä, mikä on hyödyllistä aloitteleville sijoittajille, jotka voivat muutoin keskittää sijoituksensa liaksi yksittäisiin kohteisiin. (Bodie, Kane & Marcus, 2020e, s. 240–243)

Salkun tasapainottaminen on toinen tärkeä riskienhallintakäytäntö. Sillä tarkoitetaan salkun sijoitusten uudelleenjärjestelyä alkuperäisen riskiprofiilin ylläpitämiseksi. On oletettavaa, että portfolion omistusten suhde ei säily vakiona läpi ajan. Ylipainottuneiden omaisuserien myyminen ja uusien sijoitusten kohdentaminen tasapainottavat salkun riskiä. Tämä käytäntö on erityisen hyödyllinen tilanteissa, joissa markkinoiden volatiliteetti aiheuttaa merkittäviä muutoksia salkun sisällä (Markowitz 1952b; Bodie, Kane & Marcus, 2020f, s. 115–120)

Digitaaliset sijoituspalvelut tarjoavat yhä monipuolisempia työkaluja, jotka auttavat piensijoittajia hallitsemaan riskejään. Sijoituspalvelujen valikoimista löytyy stop-loss-toimeksiantoja, joiden avulla sijoittajat voivat rajoittaa tappioita tai lukita tuottoja ennalta määritellyllä tasolla. Monet sijoituspalvelut tarjoavat myös kurssihälytyksiä, joka ilmoittavat valituilla hintatasoilla. Jotkin palvelut tarjoavat myös edistyneempiä riskityökaluja kuten Value-At-Risk-malleja. Riskienhallinnan kannalta sijoittajille on tärkeää ymmärtää talouden perusasioita ja omata yleistä markkinatuntemusta. Piensijoittajat, jotka seuraavat makrotaloudellisia indikaattoreita ja ymmärtävät markkinatrendejä, kykenevät paremmin tekemään harkittuja päätöksiä epävarmoina aikoina. Koulutusmateriaalit ovat myös keskeinen osa digitaalisten palvelujen tukea piensijoittajille. Näiden materiaalien käyttö auttaa piensijoittajia parantamaan ymmärrystään sijoitustoiminnan riskeistä ja tekemään pitkäjänteisiä päätöksiä.

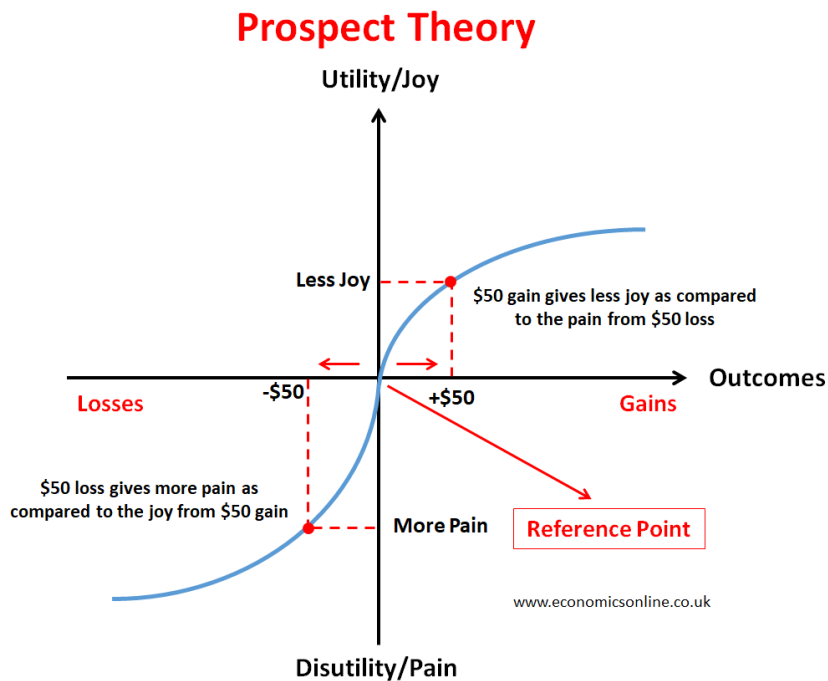
4.4 Käyttäytymistaloustiede ja sijoittajien päätöksenteko

Käyttäytymistaloustiede kertoo, kuinka erilaiset psykologiset faktorit, kuten kognitiiviset vinoumat ja heuristiikat voivat vaikuttaa sijoituspäätöksiin. Digipalveluilla toimivat piensijoittajat tekevät finanssipäätöksiä tyypillisesti ilman asiantuntija-apua, ja näin ollen altistuvat helposti erilaisille mielen virheille. Kognitiivisilla vinoumilla tarkoitetaan ajattelun harhoja. Ihmiset tekevät jatkuvasti alitajuntaisia ratkaisuja tiedostamattaan niiden mahdollista haitallisuutta. Heuristiikat ovat ajattelun apuvälineitä, joilla yksinkertaistetaan ja yleistetään päätöksentekoa mielen kuormituksen keventämiseksi. Heuristiikkojen ja ajattelun vinoumien tunnistaminen auttaa sijoittajia parantamaan päätöksentekoa ja hallitsemaan riskejä tehokkaammin. (Ruhl 2023.)

Liiallinen itseluottamus on yksi yleisimmistä kognitiivisista vinoumista. Sijoittajat yliarvioivat usein kykyään tehdä päätöksiä markkinoilla ja aliarvioivat niihin liittyviä riskejä. Illuusio omasta kyvykkyydestä lyhyen aikavälin tuloksien valossa, voi johtaa liialliseen kaupankäyntiin tai riskienhallinnan unohtamiseen. Mooren ja Healyn (2008, 502–517) mukaan ylikumpuava itseluottamus näkyy kolmella eri tasolla. Asioiden varmuutta yliarvioidaan, omaa osaamista yliarvioidaan tai muiden osaamista aliarvioidaan. Kaikki näistä johtavat pitkässä juoksussa epäoptimaalisiin tuloksiin. Digitaaliset palvelut voivat erityisesti korostaa näitä, kun mukaan yhdistetään nopeat ja intuitiiviset päätökset (Kahneman 2011a, 212–215).

Kahnemanin ja Tverskyn (1979a, 263–289) prospektiteoriaan perustuva *tappioiden välttely*, viittaa sijoittajien taipumukseen jättää realisoimatta tappiot, ja pitää kiinni heikoista omistuksistaan olettaen arvon palautuvan. Tämä käyttäytymismalli perustuu tappioiden suhteellisen vaikutuksen suuruuteen. Prospektiteorian mukaan tappiot tuntuvat noin kaksi kertaa yhtä epämiellyttäviltä, kuin vastaavan kokoinen positiivinen tuotto tuntuu hyvältä. Tämä voi johtaa sekä suoriin lisätappioihin

sijoituskohteessa, että tappioihin vaihtoehtoiskustannusten näkökulmasta. Tappioiden leikkaaminen ja varojen uudelleenallokointi olisi kivuliaampi, mutta järkevämpi ratkaisu.

Kuva 1 Prospektiteorian mukainen tuottojen ja tappioiden tuottaman hyödyn suhde (EconomicsOnline s.a.).

Saatavuusheuristiikka tarkoittaa liiallisen painoarvon antamista helposti mieleen palautuville asioille. Asiat, jotka on helpompi palauttaa muistista ovat merkittävämmässä roolissa päätöksenteon prosessissa. Saatavuusheuristiikkaa sovelletaan yleiseen riskienarviointiin ja tapahtumien todennäköisyyteen. (Kahneman 2011b, 129–136). Viimeaikaisuusharha eli *recency bias* vastaavasti saa sijoittajat keskittymään liialti tuoreisiin tapahtumiin. Median alustoissa jatkuvasti näkyvillä olevat asiat voivat saada sijoittajat yliarvioimaan niiden merkityksen. Viimeaikaisuusharha näkyy erityisesti lyhyen aikavälin kaupankäynnissä, jossa sijoittajat reagoivat markkinoiden hetkellisiin muutoksiin herkemmin.

Hyperbolinen diskonttaus tarkoittaa ajatushäiriötä valita välitön ja pienempi palkinto verrattuna myöhemmin saatavaan suurempaan. Tämä on ytimeissä impulsiivisissa päätöksissä. Laumakäyttäytyminen taas näkyy esimerkiksi muiden sijoittajien toiminnan matkimisena ilman omaa rationaalista päätöstä taustalla. Tämä voi vahvistua sosiaalisilla kaupankäyntialustoilla, kuten eTorossa tai Nordnetissä, jossa sijoittajat voivat helposti seurata toistensa tekemisiä. Markkinakuplat usein muodostuvat tämän pohjalle. (Bodie, Kane & Marcus 2020 268–270.)

Ankkurointi tarkoittaa, että arvioit voitoista ja tappioista perustuu viitearvoihin, kuten osakkeen hankintahintaan tai toiseen saman alan yhtiön tulokseen. Liiallinen keskittyminen vanhoihin ja tämän hetken kannalta irrelevantteihin lukuihin voi vaikuttaa rationaaliseen päätöksentekoon. Kehystämisaikutus taas liittyy tapaan, jolla tulokset esitetään. Positiivisessa valossa näytetyt luvut tuntuvat paremmilta, kuin täysin samat luvut, jotka esitetään vain negatiivisesta näkökulmasta.

4.5 Tietoperustan yhteys tutkimuskysymyksiin

Tietoperusta rakentaa teoreettisen pohjan yhdistämällä sijoittajien strategiat, riskikäytännöt, digitaalisten sijoituspalvelujen tarjoamat palvelut ja käyttäytymistaloustieteen teoriat. Näihin pohjaten voidaan tutkia, kuinka digitaaliset alustat tukevat sijoittajien päätöksiä ja muokkaavat heidän strategioitansa. Digitaalisten sijoituspalvelujen, kuten Nordnetin, Degiron ja Interactive Brokersin tarjoamat työkalut ovat madaltaneet sijoittamisen aloituskynnystä piensijoittajissa. Alustojen reaaliaikaiset tiedot, analyysityökalut ja automatisoidut ratkaisut helpottavat sijoittajien pääsyä markkinoille ja tukevat heidän päätöksentekoaan. Kuitenkin alustojen helppokäyttöisyys ja reaaliaikaisuus voivat myös lisätä impulsiivista kaupankäyntiä, joka haittaa pitkäjänteistä strategista ajattelua.

Käyttäytymistaloustieteen teoriat selittävät miten psykologiset tekijät vaikuttavat sijoittajien päätöksentekoon. Tietoperustassa korostetut vinoumat, kuten liiallinen itseluottamus, tappioiden välttely ja seurausharha näkyvät piensijoittajien päätöksenteossa. Reaaliaikaisen markkinadatan saatavuus voi kannustaa lyhyen aikavälin kaupankäyntiin, mikä vahvistaa impulsiivisuuden tendenssiä ja voi heikentää pitkäjänteisiä strategioita.

Digitaalisten alustojen rooli korostuu erityisesti riskienhallinnan tukemisessa. Esimerkiksi Interactive Brokersin Value-at-Risk (VaR) -analyysit auttavat sijoittajia arvioimaan kokonaisriskiä objektiivisemmin, mikä voi lieventää käyttäytymistaloustieteen vinoumien vaikutuksia (Interactive Brokers 2024d). Tutkimuksessa selvitetään kuinka paljon sijoittajat hyödyntävät erilaisia sijoituspalveluiden tarjoamia työkaluja ja riskinhallintamenetelmiä.

Tutkimuskysymysten kannalta olennaista on myös sosiaalisen kaupankäynnin alustojen, kuten eToron ja Nordnetin rooli. Ne tarjoavat oppimismahdollisuuksia, mutta myös altistavat laumakäyttäytymiselle. Aloittelevat sijoittajat kopioivat muiden strategioita ja seuraavat vaikuttavien henkilöiden sijoituspäätöksiä ilman omaa kriittistä arviointikykyä. Tämä korostaa alustojen vastuullisen suunnittelun merkitystä piensijoittajien pitkäjänteisen menestyksen tukemisessa.

5 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelmien osiossa käydään läpi aineistonkeruumenetelmä ja kyselyn tietosuojaa koskevat tekijät. Tämän jälkeen käsitellään kyselytutkimuksen rakenne yleisesti.

5.1 Kohdejoukko ja aineistonkeruumenetelmä

Tutkimuksen kohdejoukkoon kuuluivat suomalaiset piensijoittajat, jotka käyttävät aktiivisesti digitaalisia sijoituspalveluita. Kohdejoukon valinta perustui tutkimuksen tavoitteisiin, jotka keskittyvät piensijoittajien käyttäytymiseen, sijoitusstrategioihin ja riskienhallintaan. Tavoitteena oli saavuttaa kattava otos erilaisia sijoituskokemuksia omaavia piensijoittajia.

Kyselylomake luotiin Google Forms-alustalle. Aineistonkeruu toteutettiin marraskuussa 2024 kolmen päivän aikana. Kysely jaettiin Redditin r/Omatalous-yhteisössä, joka on aktiivinen keskustelualusta sijoittamiseen ja henkilökohtaiseen taloudenhallintaan liittyen. Yhteisössä oli kyselyn toteutushetkellä noin 39 000 jäsentä. Kyselyyn saatiin 297 vastaajaa.

Ennen kyselyn alkamista osallistujille annettiin tietoa tutkimuksen tarkoituksesta ja tietosuojasta. Kyselyssä kerrottiin, että kaikki vastaukset käsitellään anonymisti. Google Formsin asetuksista varmistettiin, että sähköpostiosoitteita tai muita henkilötietoja ei kerätty. Näin varmistettiin sekä tietosuojan että tutkimuseettisten periaatteiden noudattaminen. Osallistuminen kyselyyn oli vapaaehtoista, ja vastaaminen katsottiin suostumukseksi osallistua tutkimukseen.

Epäsuoria henkilötietoja oli mahdollista muodostua kyselyn avoimissa kysymyksissä. Materiaali käsiteltiin varoen, ja analysoinnissa vastauksista tehtiin vain yleistyksiä. Tämä lähestymistapa noudattaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus)) vaatimuksia, jotka edellyttävät, että tutkimuksessa kerätään vain tutkimuksen kannalta olennaista dataa, ja että osallistujille annetaan selkeät tiedot tietojen käsittelystä ja käyttöperusteista (Oppariboost.fi, 2024). Lisäksi kysymykset, jotka eivät tuntuneet miellyttäviltä tai eivät sisältäneet haluttuja vastausvaihtoehtoja oli mahdollista ohittaa.

5.2 Kyselytutkimuksen rakenne

Kyselylomake suunniteltiin tukemaan tutkimuskysymyksiä ja tietoperustaa. Kysely jaettiin seitsemään osuuteen. Kaikki kävivät läpi sijoittajien toimintaa eri näkökulmista.

Ensimmäisessä osiossa käytiin läpi sijoittajien demografisia tietoja. Tämä sisälsi vastaajien iän, sukupuolen, sijoituskokemuksen, koulutustaustan, tulotasot sekä työllisyystilanteet. Tätä dataa

hyödynnettiin analysoitaessa taustatekijöiden vaikutusta sijoituskäyttäytymiseen ja päätöksentekoon. Kyselyn toisessa osiossa keskityttiin sijoitusprofiileihin, selvitettiin vastaajien sijoituskokemusta, sijoitustavoitteita ja heidän käyttämiä sijoitusaloja.

Kolmas osio käsitteli sijoitusstrategioita. Osiossa kysyttiin vastaajien sijoitustyyleistä ja sijoitusten analysoinnin keinoista, esimerkiksi käyttävätkö he fundamentti- ja teknistä analyysia osana päätöksentekoa. Neljäs osio keskittyi riskienhallintakäytäntöihin.

Viidennessä osiossa kyselyyn osallistujat arvioivat kuinka paljon erilaiset muuttujat vaikuttavat heidän sijoituspäätöksiinsä. Lisäksi he kertoivat mitä reittejä pitkin he hankkivat sijoitustietoa. Kuudennessa osiossa arvioitiin digitaalisten alustojen käyttökokemusta. Vastaajat kertovat mitä ominaisuuksia he arvostavat sijoitusaloilla. Viimeinen, seitsemäs osio sisälsi avoimet kysymykset, joissa käsiteltiin vastaajien sijoitusmotiveja digitaalisilla alustoilla ja pyydettiin tietoa sijoitusalojen ongelmista ja kehityskohteista. Tämä monipuolinen jaottelu tarjosi kattavan pohjan analyysille.

Strukturoitujen kysymysten vastaukset analysoitiin kvantitatiivisin menetelmin. Frekvenssianalyysin avulla tunnistettiin yleisimmät vastausvaihtoehdot. Demografisia tekijöitä analysoitiin ristiintaulukoinnin avulla, jolla saatiin selville eri muuttujien riippuvuussuhteita (Tietoarkisto s.a.). Demografisia muuttujia käytiin läpi keskiarvojen ja prosentuaalisten jakaumien avulla. Näitä verrattiin sen jälkeen strategiaan muuttujiin. Tuloksia esitetään visuaalisesti pylväs- ja ympyrädiagrammeina.

Avoimista kysymyksistä saatu aineisto analysoitiin laadullisesti sisällönanalyysin avulla. Tavoitteena oli tunnistaa yleiset teemat ja tarkastella niitä käyttäytymistaloustieteen näkökulmasta. Teemat, kuten liiallinen itseluottamus, tappioiden välttely ja laumakäyttäytyminen, analysoitiin suhteessa tutkimuskysymyksiin. Tämä laadullinen analyysi täydensi kvantitatiivista aineistoa ja tarjosi syvällisempiä näkemyksiä piensijoittajien kokemuksista ja päätöksenteon taustalla vaikuttavista tekijöistä.

6 Tutkimustulokset

Tässä osiossa esitellään kyselytutkimuksen keskeiset havainnot, jotka kuvaavat suomalaisten piensijoittajien profiileja, toimintaa, käyttäytymistä ja motivaatiotekijöitä digitaalisilla sijoitusaloilla. On hyvä huomauttaa, että kyselyn jakelukanavien vaikutus vastanneiden demografiseen edustukseen voi olla merkitsevä, ja tietyt ryhmät saattavat olla joko yli- tai aliedustettuja.

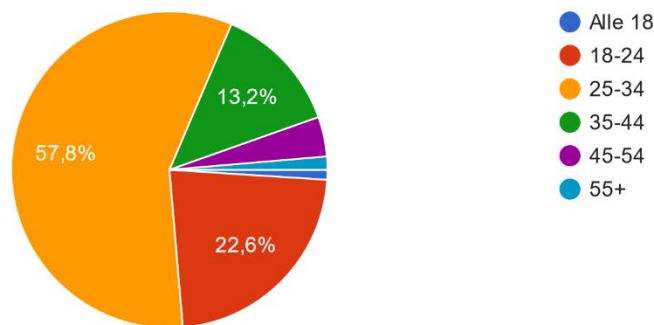
6.1 Piensijoittajien demografiset profiilit

Tutkimuksen otos koostui pääosin nuoremmista piensijoittajista, joista suurin osa kuului ikäryhmiin 25–34 vuotta 57,8 % ja 18–24 vuotta 22,6 %. Vastaajista yli 80 % oli siis alle 35-vuotiaita. Tutkimukseen osallistuneista yli 35 vuotta täyttäneitä oli 18,7 % koko otoksesta. Tämä kertoo enemmän kyselyn jakelukanavan rakenteesta, kuin digitaalisten sijoitusalojen kyvystä tavoittaa vanhempia henkilöitä. Kyselyyn vastanneista valtaosa oli miehiä 86,8 %, naisten osuuden ollessa vain 11,4 %, muun sukupuolisten tai en halua kertoa kategorioihin tuli yhteensä 5 ääntä 296 vastauksen joukosta.

Taulukko 2 Vastaajien ikäjakauma. (n=296)

Mikä on ikäryhmäsi?

296 vastausta

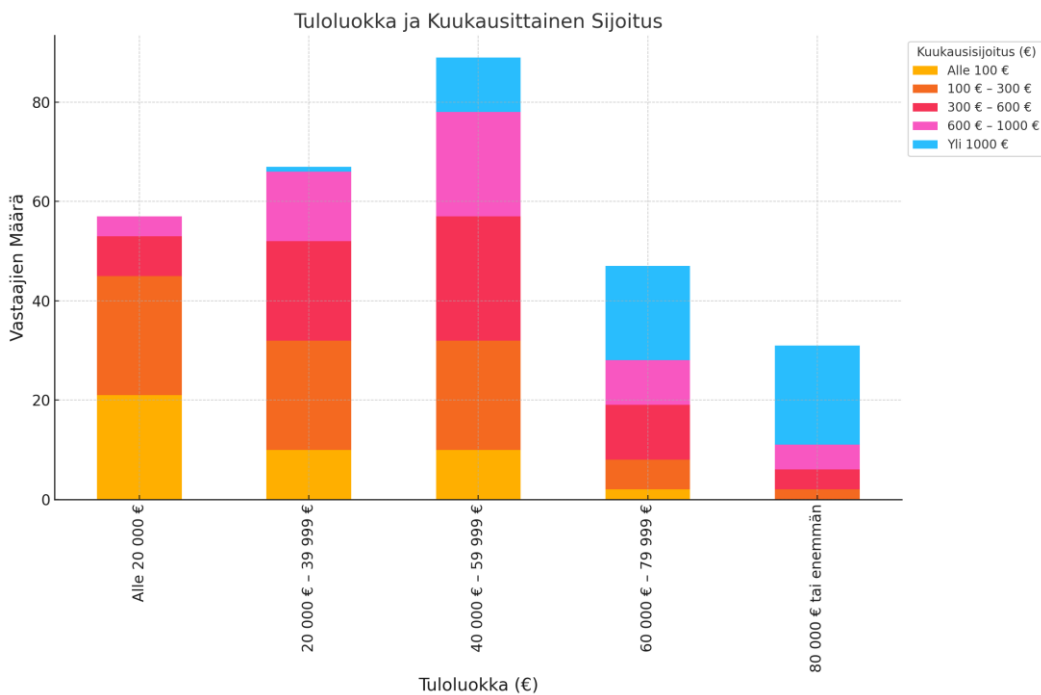

Vastaajien koulutustaso oli merkittävän korkea. Alemman korkeakoulututkinnon olivat suorittaneet, 36,7 %, mikä oli vastaajista suurin yksittäinen joukko. Ylemmän korkeakoulututkinnon tai vielä sitä korkeamman koulutuksen suorittaneita oli myös 26,3 % vastauksista. Ammatillisen tutkinnon tai lukion suorittaneita korkeimpana koulutusasteena suorittaneet sisälsivät vastauksista toiseksi eniten 32,7 %. Ainoastaan peruskoulun suorittaneita oli 9 kappaletta vastaajista eli 3,1 %.

Työllisyystilanteeltaan kokopäivätoissa kävi 65,5 % 294 vastaajasta. Pääasiallisia opiskelijoita joukosta oli 24,5 %. Yrittäjiä oli 16 henkilöä tai 5,4 %. Lisäksi joukkoon mahtui muutama satunnainen osa-aikatyöläinen, eläkeläinen ja työtön.

Sijoituskokemus oli jakautunut tasaisesti. Suurin ryhmä oli 4–6 vuotta sijoittaneet, mikä kattoi 31,3 % vastaajista. Toiseksi suurin ryhmä oli 1–3 vuotta sijoittaneet 24,9 % osuudella, ja 7–10 vuoden sijoituskokemuksen omaavia oli 17,6 %. Yli 10 vuoden kokemuksen omaavia vastaajia oli 17,2 %. Pienimmäksi joukoksi jäi alle vuoden verran sijoittaneet 8,8 %:n osuudella. Tämä osoittaa, että vastaajajoukko koostui pääosin kokeneemmista sijoittajista.

Taulukko 3 Keskimääräisten kuukausittaisten sijoitusmäärien jakauma eri tuloluokissa. Tuloluokat vuosittaisia bruttoarvioita. (n=293)

Tuloluokkien ja sijoitusmäärien jakaumat ovat kohtuullisen yksiselitteiset. Suurempi määrä käytössä olevaa pääomaa mahdollistaa suuremmat sijoitusmäärät. Korkeampien tuloluokkien joukossa on tietysti turhan monia, joilta ei mene sijoituksiin niin paljon kuin olisi kohtuullista olettaa. Kysely ei kuitenkaan huomionnut käteissästöjen osuutta. Korkeatuloisten merkittävä osuus selittyy osaltaan koulutustasolla. Lisäksi kyselyn jakelu tapahtui yhteisössä, jossa on enemmän taloudesta kiinnostuneita, mikä voi osaltaan vaikuttaa tuloksiin.

6.2 Piensijoittajien sijoitusstrategiat

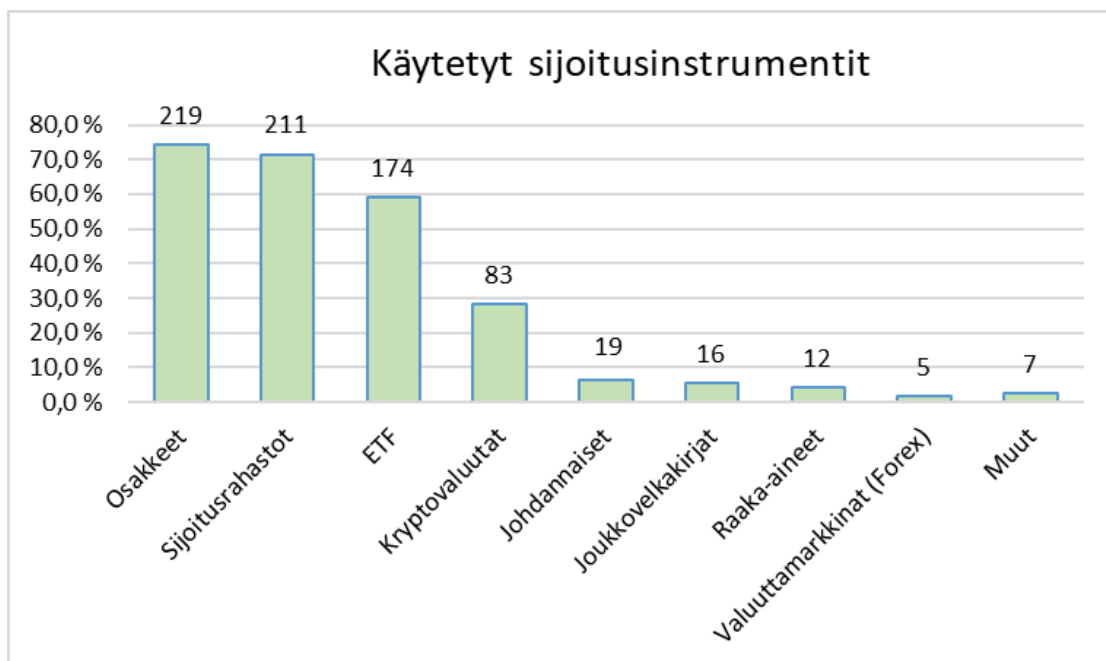
Kyselyn vastaajista suurin osa, 84,1 %, piti pitkän aikavälin varallisuuden kartuttamista tärkeimpänä sijoitustarkoituksenaan. Lopuista vastaajista 7,8 % sijoitti pääsääntöisesti

eläkesuunnittelua silmällä pitäen. Tulonhankintaan sijoitustoimintaa harjoitti kuusi henkilöä tai 2 % vastaajista. Yksi vastaaja sijoitti pääsääntöisesti inflaatio suojan säilyttämiseksi. Loput vastaajista olivat kiinnostuneita lyhyen aikavälin tuotoista tai spekulatiivisemmasta sijoittamisesta.

Sijoitustyyliessä passiivinen ja indeksisijoittaminen olivat suurimmat kategoriat vieden yhdessä 60,5 % kaikista äänistä. Yhdistelmää useista sijoitustyyleistä kertoi käyttävänsä 18,2 % vastaajista. Aktiivisia sijoittajia ilmoitti olevansa 7,1 % tai 21 henkilöä äänestäjistä. Spesifisti kasvusijoittajia oli 12 kappaletta tai 4,4 % vastaajista. Arvosijoittajia ilmoittautui 3 % tai yhdeksän henkilöä. Tulovirtoihin eli osinkoihin ja korkoihin keskittyvää sijoittamista harjoitti kuusi henkilöä.

Omistetut sijoitusinstrumentit jakautuivat pääosin odotetulla tavalla. Osakkeita ja rahastoja käyttivät yli 70 % kaikista vastaajista, ETF:iä eli pörssinoteerattuja rahastoja omisti hieman alle 60 %. Ainoa yllättävä vastauskategoria oli kryptovaluutat lähes 30 % osuudellaan. Muut erikoisemmat sijoitusvaihtoehdot jäivät odotetulla tavalla pienelle edustukselle.

Taulukko 4 Sijoitusinstrumenttien jakautuminen. Valitse kaikki käyttämäsi. (n=295)

Sijoituksissa käytettyjen analyysitapojen tulokset aiheuttivat hieman hämmennystä. Sijoittajista fundamenttianalyysiä hyödynsi aktiivisesti vain 18,8 %. Vastaajista jopa 47,9 % kertoi, että ei ole käyttänyt sitä koskaan. Teknistä analyysiä käytettiin oletetusti vielä vähemmän. 57,8 % vastaajista ei ollut käyttänyt koskaan, ja vain 11,6 % käytti aktiivisesti. Loput vastaajista olivat käyttäneet analysointikeinoja joko joskus tai harvoin. Syy voi löytyä heikosta termien tuntemuksesta.

Taulukko 5 Sijoituspäätöksiin vaikuttavat tekijät 2. Keskiarvotaulukko vastaajien mielipiteistä. Asteikkoväli 1–5. (1=täysin eri mieltä, 5 täysin samaa mieltä) (n=294)

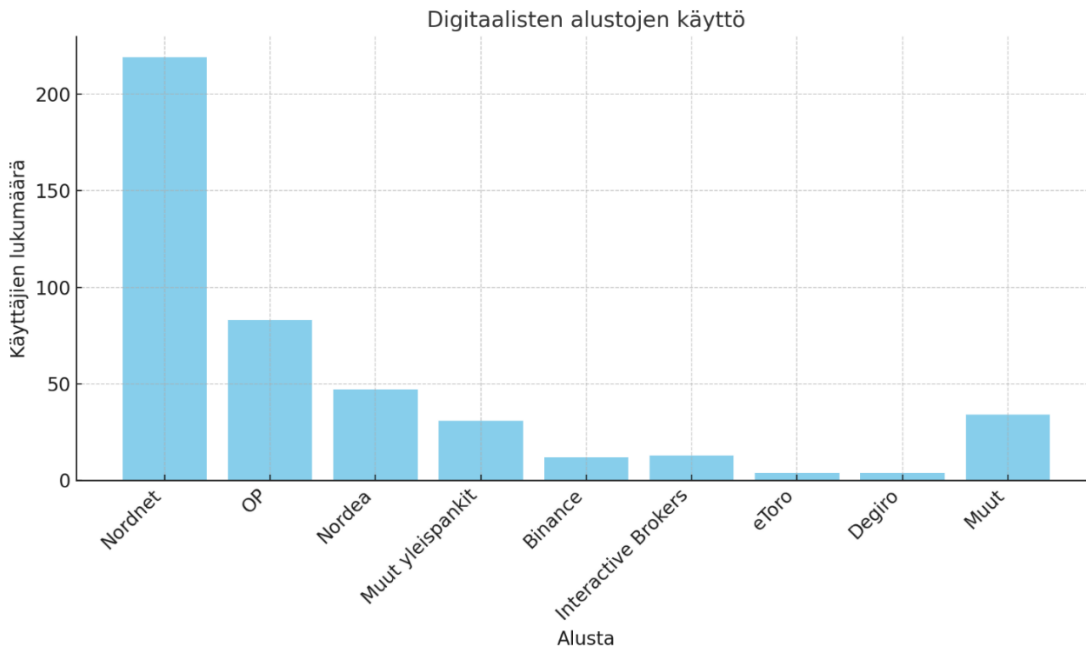
6.3 Digitaaliset alustat sijoitustoiminnan tukena

Kyselystä selvisi, että piensijoittajien sijoitustoiminta on suurilta osin painottunut Nordnetin palveluihin sekä Suomessa toimivien yleispankkien kuten OP:n ja Nordean tarjoamiin integroituihin systeemeihin. Nordnetin suosiota selittää sen monipuoliset palvelut kuten täysin säilytyskuluttomat tilit, laaja sijoitustarjonta, yksinkertainen alusta ja tutut tuotteet pohjoismaisille kuluttajille. Nordnet on tehnyt paljon markkinointia läpi digitaalisen murroksen, ja on pystynyt säilyttämään markkinajohtajan positionsa laajentamalla jatkuvasti palveluitaan ja tarjoamalla käyttäjäystävällisen alustan, niin aloittavalle kuin hieman kokeneemmallekin sijoittajalle.

Yleispankeilta löytyy myös hinnoitteluvoimaa verrattuna muihin kotimaisiin ratkaisuihin juuri integroitujen systeemiensä ansioista, esimerkiksi OP tarjoaa omistaja-asiakkailleen merkintäkuluttomia rahastoja, jotka houkuttelevat kuukausisäästäjiä (OP s.a.). Seuraavat sijoituspalvelut listalla olivat kryptovälittäjä Binance, yhdessä teknisiin työkaluihin ja hyvin laajaan tarjontaan sekä kuluttomaan kaupankäyntiin perustuva, Interactive Brokersin. Molemmat saivat hieman reilut kymmenen ääntä. Näistä vaihtoehdoista paistaa jo selkeä erikoistuminen omiin

lokeroihinsa. Näille kansainvälisille toimijoille tilien aukaiseminenkin vaatii jo hieman vaivannäköä, mikä voi vieroksuttaa tyypillisen Suomi-sijoittajan muille alustoille.

Taulukko 6 Suomalaisten käyttämät sijoituspalvelut. Vastaajat saivat valita kaikki vaihtoehdot, joita käyttivät. (n=296)

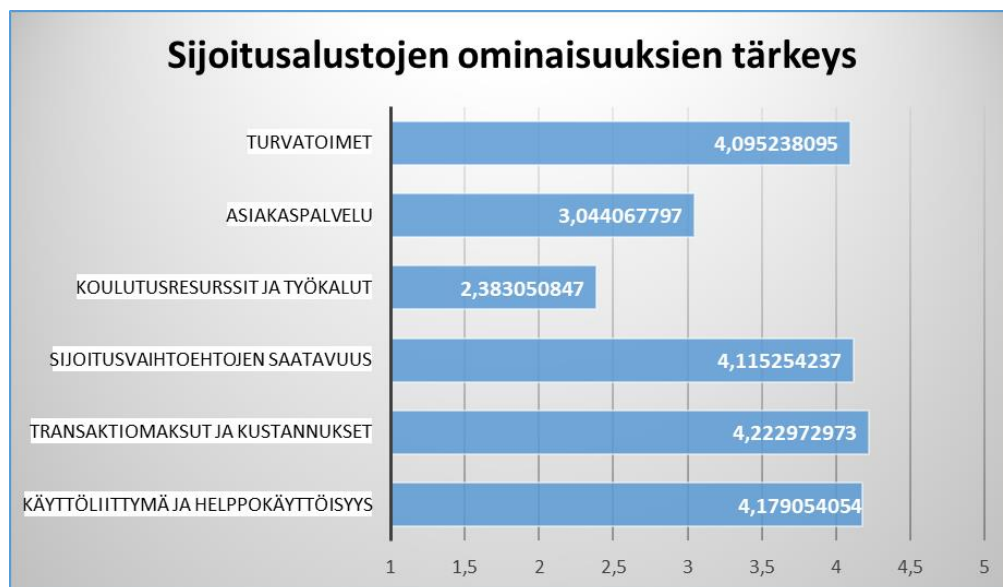
Sijoittajista 82,7 % olivat vähintäänkin melko tyytyväisiä käyttämiinsä sijoituspalveluihin ja vain noin 5 % ilmoitti olevansa tyytymättömiä. Tämä kertoo myös otoksen kypsyydestä ja kohtuullisen pitkistä sijoitustaustoista, sillä lähes kolmannes myönsi vaihtaneensa sijoituspalvelua jossain kohtaa tyytymättömyyden vuoksi.

Piensijoittajat arvostivat sijoituspalvelujen ominaisuuksista eniten matalia transaktiomaksuja ja muita kustannuksia, joka sai suurimman määrän arvosanoja erittäin tärkeä eli numeron viisi. Ylistystä sai tämän lisäksi käyttöliittymä ja sen helppokäyttöisyys sekä palvelujen turvatoimet ja sijoitusvaihtoehtojen tarjonta. Asiakaspalvelun suhteen oltiin kokonaisuudessaan neutraaleja, mutta jakauma äänten välillä oli tässä kategoriassa suurin. Vähiten sijoittajia kiinnosti palvelujen tarjoamat työkalut ja koulutusresurssit, mikä ei suoranaisesti ole yllättävää huomioden, sillä stop-loss-toimeksiannotkin oli käyttänyt vain alle neljännes sijoittajista koskaan puhumattakaan aktiivisesti.

Digitaalisten palvelujen tarjoamia työkaluja hyödynnettiin monipuolisesti. Suosituimpia olivat salkun analysointityökalut, joita käytti 45 % vastaajista. Näiden työkalujen avulla sijoittajat voivat seurata sijoitustensa kehitystä ja omaisuuserien jakaumaa tarkasti. Stop-loss- ja take-profit-toimeksiannot olivat myös yleisessä käytössä, ja 32 % vastaajista hyödynsi niitä aktiivisesti riskienhallinnassa,

erityisesti markkinoiden ollessa epävakaita. Lisäksi hintahälytykset, joita käytti 27 % vastaajista, auttoivat reagoimaan nopeasti merkittäviin hintamuutoksiin.

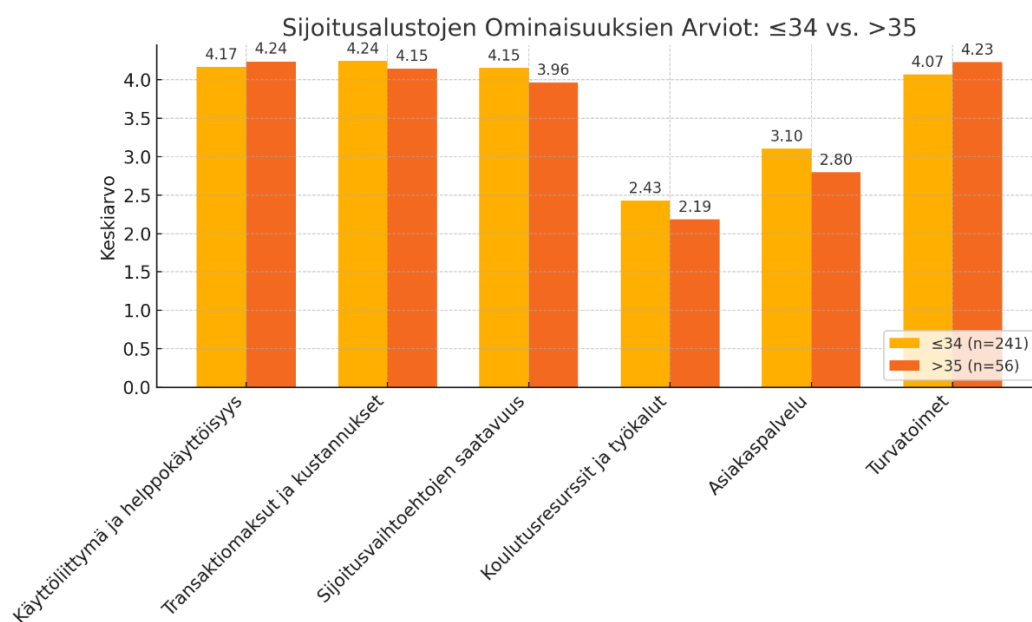
Taulukko 7 Sijoituspalvelujen ominaisuuksien tärkeys. Keskiarvotaulukko. Vaihteluväli 1-5 (1=täysin eri mieltä, 5=täysin samaa mieltä. (n=295)

Käyttöliittymä ja helppokäyttöisyys oli yksi eniten arvostettuja ominaisuuksia alustoilla, sillä 83,8 % vastaajista piti sitä vähintäänkin kohtuullisen tärkeänä ominaisuutena sijoituspalvelua valitessa. Vanhemmille sijoittajille tämä oli hieman suuremmissa roolissa kuin nuorilla. Vanhemmat sijoittajat arvostivat myös palvelujen turvajärjestelmiä nuoria enemmän.

Nuoremmat vastaajat, ikäjoukossa 18–34-vuotiaat, taas painottivat hieman enemmän matalien hintojen ja sijoitusvaihtoehtojen tärkeyttä. Myös yleisesti vähemmän arvostusta saaneet koulutusresurssit, työkalut sekä asiakaspalvelu, olivat yllättäen huomattavasti tärkeämpiä nuorille, kuin vanhemmille sijoittajille.

Taulukko 8 Ikäryhmäjakaumat sijoitusalojen ominaisuuksien tärkeyden mukaan.
Keskiarvoasteikko, asteikkoväli 1-5 (1=täysin eri mieltä, 5 täysin samaa mieltä) (n=297)

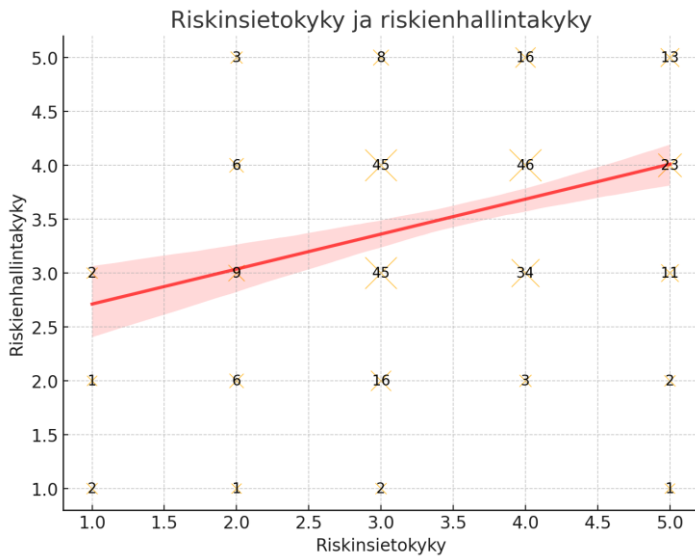

Sijoittajista yli 80 % käytti mobiililaitteita sijoitustoiminnassaan. 296 vastaajasta vain yhdeksän ei ollut koskaan käyttänyt sijoituspalveluita mobiililaitteilla.

6.4 Riskienhallinta

Alla olevassa taulukossa havainnollistetaan sijoittajien riskihalukkuuden ja itsearvioitujen riskienhallintataitojen välistä suhdetta. Datapisteiden koko sekä niihin liittyvä numero osoittavat, kuinka monta osallistujaa sijoittui kyseiseen yhdistelmään. Korrelaatio riskinsietokyvyn ja riskienhallintakyvyn välillä oli kohtalaisen heikko, 0,33. Vastaukset osoittivat pääosin samaan suuntaan, mutta hajontaa syntyi paljon vastausyhdistelmien välillä.

Taulukko 9 Riskinsietokyvyn ja riskien hallintakyvyn suhde. (n=294)

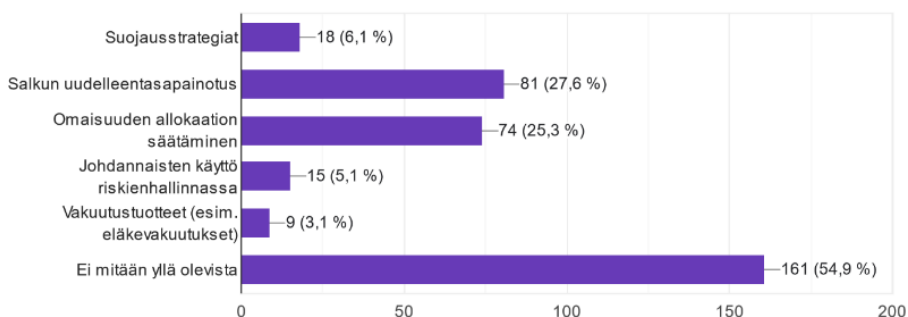

Piensijoittajista 55,3 % kertoi hajauttavansa sijoituksiaan eri omaisuusluokkiin. Vastaajista 35,6 % totesi, että investoi ainoastaan yhteen omaisuusluokkaan ja loput eivät osanneet sanoa. Mutta vaikka moni sanoo, että ei investoi useampaan omaisuuslajiin, niin se ei vielä kerro, etteikö hajautusta tapahtuisi maantieteellisesti, toimialallisesti tai ajallisesti esimerkiksi eri osakkeiden tai rahastojen välillä.

Hajautusta pidettiin yleisesti tärkeänä riskikontrollistategiana, sillä se nousi selkeästi esiin myös myöhemmin allokaation säätämisen ja uudelleentasapainotuksen vastausten muodossa. Stop-loss-toimeksiantoja eivät käyttäneet kovinkaan monet vastaajista. Erikoisemmat ratkaisut kuten suojausstrategiat, johdannaiset ja vakuutus tuotteet eivät myöskään saaneet suurta äänipaljoutta piensijoittajilta.

Taulukko 10 Piensijoittajien käyttämät riskinhallintastrategiat (n=293)

Käytätkö seuraavia riskienhallintatekniikoita? (Valitse kaikki sopivat)
293 vastausta

6.5 Laadulliset havainnot; sijoituspalvelusten kokemukset ja haasteet

Kyselytutkimuksen kvalitatiivinen osuus sisälsi kolme kysymystä, joissa selvitettiin piensijoittajien motiiveja digitaalisten sijoituspalvelusten käyttöön, sekä mahdollisia ongelmia sijoituspalveluilla ja parannusehdotuksia.

Motivaatiokysymyksen vastauksissa korostui ylivoimaisesti palvelusten helppokäyttöisyys ja kustannustehokkuus suurimpina tekijöinä. Myös oman päätösvallan merkitys nousi muutamissa. Monet myös totesivat, että eivät tiedä nykypäivänä vaihtoehtoisia ratkaisuja, eivätkä edes harkinneet sijoitusneuvontaa fyysisesti pankissa.

Koetuista haasteista yleisimpiin nousivat palvelusten käyttökatkot, varsinkin Nordean palveluissa, sekä heikosti toimivat käyttöliittymät mobiilissa. Nostoina tuli, että samat palvelut eivät ole tarjolla sekä mobiilissa, että tietokonesovelluksella. Epäluottamus alustantarjoajan lukuihin pakottaa tarkistamaan arvot manuaalisesti. Psykologisista tekijöistä nostettiin muun muassa itsehillinnän puute, liiallinen usko omaan toimintaan, helppouden aiheuttama riskikäyttäytyminen ja liiallinen sijoitusten seuraaminen sekä epävarmuus toimintaan. Kokonaisuudessaan suuri osa vastaajista ei kuitenkaan tunnistanut palveluihin liittyviä ongelmia.

Kehitysehdotuksissa nostettiin esiin toiveita konkreettisista parannuksista, kuten transaktiokustannusten alentamisesta, ennusteiden ja datan saatavuuden parantamisesta, käyttöliittymien tehostamisesta niin helppokäyttöisyyden kuin muokkausmahdollisuuksien suhteen sekä lisäominaisuuksien kuten backtestaus mahdollisuuden lisäämisellä. Ehdotuksissa nostettiin myös toiveita suurempien sijoitusvalikoimien suhteen. Muutama vastaaja totesi, että jokaisen palveluntarjoajan ei tarvitse olla paras kaikessa, mutta niiden pitäisi parantaa palveluitaan sillä alueella ketä he palvelevat oli se sitten aloittelevan sijoittaja tai erilaisia työkaluja arvostava konkari.

7 Tulosten analysointi

Kyselytutkimuksen tulokset kävivät läpi piensijoittajien toimintaan vaikuttavia tekijöitä ja kokemuksia digitaalisilla sijoitusaloilla. Tuloksissa korostui sijoitusalojen suurimmat vahvuudet kuten kustannustehokkuus, käyttöliittymien tarjoama helppous sekä turvallisuus. Tässä osiossa pyritään entisestään syventämään kyselytutkimuksen tuloksia tuomalla teoreettisessa viitekehityksessä käytyjä aiheita osaksi analyysia. Analyysiosio pyrkii vastaamaan opinnäytetyön päätutkimuskysymyksiin. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, miten digitaalisten alojen käyttö tukee sijoittajien päätöksentekoa, ja millaisia riskejä ja strategioita he hyödyntävät.

7.1 Demografisten tekijöiden vaikutus piensijoittajien riskinottoon ja strategiaihin

Kyselyn tulokset osoittivat, että nuoremmat sijoittajat, alle 35-vuotiaat, suosivat riskipitoisempia strategioita. Nuorten sekä kokemattomampien sijoittajien allokaatiot olivat suuremmalla painoarvolla ainoastaan osakkeissa tai kryptovaluutoissa. Tämä näkyy myös heidän matalampana sijoitusten hajauttamisena verrattuna vanhempiin sijoittajiin. Moderni portfolioteoria ja tehokas rintama (Markowitz 1952, Bodie, Kane & Marcus 2020, 111–164) korostavat, että hajautus on keskeinen keino vähentää riskiä. Nuorten sijoittajien korkeampi riskinotto voidaan liittää heidän potentiaalisesti pidempään sijoitushorisontteihinsa, jolloin herkkyys lyhyen ajan volatiliiteetille ei ole niin merkityksellistä. Kuitenkin liiaallinen painotus yhteen omaisuuslajiin kantaa omat lisäriskinsä.

Taulukko 11 Hajauttamisen ja sijoituskokemuksen suhde. Merkkaamattomat "En osaa sanoa" vastaukset huomioitu n-luvuissa. (n=296)

Sijoitusaika	Hajautatko investointejasi eri omaisuuslajeihin?				
	alle 1 vuosi	1–3 vuotta	4-6 vuotta	7-10 vuotta	Yli 10 vuotta
Ei	23,1 %	39,2 %	38,7 %	40,4 %	25,5 %
Kyllä	46,2 %	50,0 %	51,6 %	55,8 %	72,5 %
n	26	74	93	52	51

Kokeneemmista sijoittajista, eli yli 10 vuotta sijoittaneista, 72,5 % käyttivät monipuolisempia strategioita, jotka sisälsivät hajauttamista useisiin omaisuusluokkiin, kuten kiinteään omaisuuteen ja rahastoihin. Kyselyn tulokset osoittavat, että kokeneemmat sijoittajat keskittyvät riskienhallintaan ja salkun vakauteen lisäämällä monipuolisuutta sijoituskohteiden valinnassa, vaikka kantaisivatkin yksittäisiä riskisempiä omaisuseriä. Tämä havainto vastaa yleisiä periaatteita, joita käsitellään portfolion hallintaa ja diversifikaatiota käsittelevissä teoksissa, kuten The Handbook of Fixed

Income Securities -kirjassa, jossa painotetaan hajautuksen ja vakaiden omaisuusluokkien merkitystä riskin hallinnassa ja tuottojen tasapainottamisessa (Fabozzi 2021 23–37). Koko otoksesta 55,3 % hajautti eri omaisuuslajeihin, salkun allokaation muutoksia käytti 27,6 %.

Kyselyssä sukupuolen vaikutukset näkyivät siinä, että naiset raportoivat useammin käyttävänsä passiivisia strategioita. Sijoitusrahastoja naisäänestäjistä omisti 85 % 34 vastaajasta. Tämä tukee aiempia tutkimuksia, joiden mukaan naiset ovat keskimäärin riskitietoisempia ja suosivat vakaampia sijoituskohteita (Palmgren 2017).

7.2 Helppokäyttöisyyden ja reaaliaikaisuuden vaikutus päätöksentekoon

Keskeisimmiksi piirteiksi nousivat alustojen helppokäyttöisyys, reaaliaikaisuus ja kustannustehokkuus. Näiden ominaisuuksien merkitys korostui erityisesti nuorten sijoittajien, kuten alle 34-vuotiaiden keskuudessa. Tämä vahvistaa yleistä havaintoa, jonka mukaan teknologiaorientoituneet ratkaisut houkuttelevat nuorempia käyttäjäryhmiä. Alle 34-vuotiaat 82 % osuudella pitivät helppokäyttöisyyttä ja alustan funktioita sijoituspalvelujen tärkeimpänä myyntivalttina. Tämä madaltaa kynnystä aloittaa sijoittaminen ja antaa varmuutta toiminnalle. Helppokäyttöisyys tukee sijoittajia tarjoamalla selkeitä ja saavutettavia ratkaisuja, mutta yksinkertaiset työkalut eivät aina tue syvällistä päätöksentekoa.

Keskiarvoissa puhuttuna ainoastaan kustannukset päihittävät käyttöliittymän ja helppouden, saaden enemmän täydellisiä, mutta vähemmän kokonaisuudessaan positiivisia arvosanoja. Tämä siis näyttää, että alustan toiminnot ovat pääsijoittajajoukolle se tärkein asia valitessaan alustaa.

Vaikka helppokäyttöisyys madalsi kynnystä aloittaa sijoittaminen, osa vastaajista raportoii päätöksenteon haasteista. Monet piensijoittajat tekevät päätöksiä ilman minkäänlaisia analyysikeinoja, mikä voi altistaa heidät impulsiivisille tai vaarallisille valinnoille. Oman intuition raportoitiin vaikuttavan jopa 63,1 % sijoittajien sijoituspäätöksiin. Yhdessä vajanaisten riskikäytäntöjen ja korkean riskinsietokyvyn tai riskihalukkuuden kanssa, sijoittaja voi joutua helposti hyvinkin heikoille jalle finanssiasioissaan. Tämä on linjassa käyttäytymistaloustieteen näkemysten kanssa, joiden mukaan intuitiivinen päätöksenteko perustuu usein heuristiikkoihin kuten liialliseen itsevarmuuteen ja saatavuusharhaan (Kahneman 2011c 185–198).

Taulukko 12 Taulukko 4 Sijoituspäätöksiin vaikuttavat tekijät. Valitse itseäsi koskevat kohteet. (n=274)

Aktiivinen kaupankäynti voi johtaa strategisten tavoitteiden hämärtymiseen, sillä reaaliaikaiset hinnat ja kampanjat voivat houkutella sijoittajia tekemään impulsiivisia muutoksia salkkuunsa. Tutkimustulosten perusteella suuri osa piensijoittajista pyrkii jakamaan sijoituksiaan eri omaisuusluokkiin. Toisaalta osa sijoittajista keskittyi vain yhteen omaisuusluokkaan, mikä lisää heidän alttiuttansa epäsystemaattiselle riskille.

Piensijoittajien päätöksenteossa näkyi enteitä kognitiivisten vinoumien, kuten viimeaikaisuuden harhan ja laumakäyttäytymisen mahdollisista vaikutuksista. Käyttäytymistaloustieteen prospektiteoria tukee havaintoa, että tappioiden tunne ohjaa usein päätöksiä voimakkaammin kuin voittojen tavoittelu (Kahneman & Tversky, 1979b). Median soittaessa jatkuvasti tuomiopäivän kelloja klikkiotsikoiden nimessä, voi tämä näkyä sijoittajan toiminnassa pelonomaisena ja impulsiivisena myyntisignaalina. Sosiaalisen paineen ja laumakäyttäytymisen mahdolliset vaikutukset näkyivät vastaajien mainitessa, että verkkoyhteisöt ja sosiaalisen media vaikuttavat heidän sijoituspäätöksiinsä enemmän kuin ammattilaiset tai edes eettiset näkökulmat. Samat ilmiöt voivat tapahtua myös toiseen suuntaan meemiosakkeiden, meemikryptokolikoiden tai Nvidian osakkeen nopean nousun suhteen.

7.3 Digitsökalujen vaikutus sijoitustoimintaan

Alustojen kustannustehokkuus sai kyselyssä korkeimman keskiarvon ja tämä ominaisuus nousi tärkeimmäksi pitkäjänteisen sijoittamisen tukijaksi. Alhaiset kulut ovat erityisen merkittäviä passiivisille kuukausisijoittajille, jotka pyrkivät hajauttamaan sijoituksiaan pitkällä aikavälillä

käyttäen *dollar-cost-averaging* strategiaa eli tasaisia investointieriä riippumatta rahaston tai muun sijoituskohteen sen hetkisestä hinnasta.

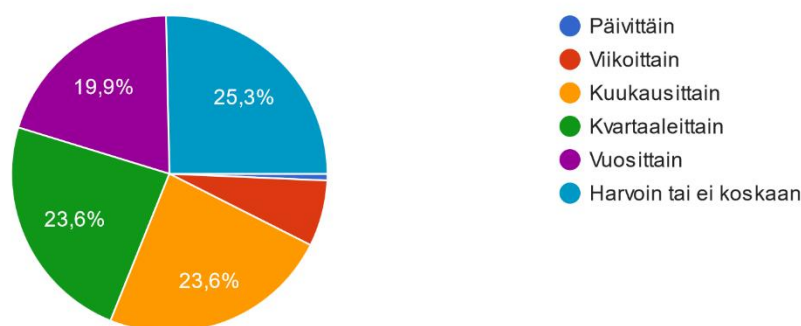
Digitaalisten alustojen, kuten Interactive Brokersin, tarjoamat riskianalyysityökalut, esimerkiksi Value-at-Risk tai VAR-analyysit, voivat auttaa sijoittajia arvioimaan salkun kokonaisriskiä objektiivisemmin ja lieventämään vinoumien vaikutusta sijoituspäätöksiin (Interactive Brokers 2024c). Tämä osoittaa, että sijoituspalvelujen rooli on kaksijakoinen. Ne voivat sekä vahvistaa harhojen toteutumisen potentiaalia, että tarjota työkaluja niiden välttämiseksi.

Kokeneet sijoittajat hyödynsivät teknistä analyysiä selvästi useammin kuin aloittelevat sijoittajat. Kyselyn tulosten mukaan 58 % kokeneista sijoittajista käytti teknistä analyysiä päätöksenteossa, kun taas aloittelevilla sijoittajilla vastaava osuus oli vain 32 %. Tämä ero korostaa digitaalisten palvelujen roolia työkalujen tarjoajana markkinoiden volatiliiteetin ymmärtämiseksi.

Taulukko 13 Sijoitusmäärien tiheys

Kuinka usein teet muutoksia sijoitussalkkuusi?

296 vastausta

Isossa kuvassa sijoitusmäärien tiheys näyttää, että digitaalisilla alustoilla ei näytä olevan merkittävää vaikutusta sijoittajien impulsiiviseen käytökseen. Sijoittajista 68,8 % teki muutoksia salkkuun vain kvartaaleittain tai harvemmin. Kuukausittaisia muutoksia teki vajaa neljännes sijoittajista ja viikoittain tai useammin 7,5 %. Tämä kulkee aika hyvin käsi kädessä sijoittajien kertomien sijoitustyylien kanssa.

7.4 Tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Tutkimuksen otos oli 297 vastaajaa. Jakelukanavana käytetty Redditin r/Omatalous-yhteisö mahdollisti laajan otoksen. Vaikka määrällisesti otos oli merkittävä, niin vastaajien jakauma oli vino. Nuorempien ikäluokkien edustavuus oli huomattavan suuri. Lisäksi Redditin käyttäjissä painottuu

yleinen teknologiakeskeisyys. Naisten edustajuus oli myös todella pieni, vaikka usein sijoitustutkimuksissa miehet ovat yliedustettuja. Tämä voi vaikuttaa tutkimuksen yleistettävyyteen, erityisesti vanhempien ikäryhmien tai perinteisempiä sijoitustapoja suosivien keskuudessa. Tutkimus koski kuitenkin juuri digitaalisia sijoituspalveluita, joten kyseiseen käyttötarkoitukseen voi otoksen joukon olettaa tarjoavan hyvän yleiskuvan.

Tutkimus vastasi vähintäänkin kohtuullisesti asetettuihin tutkimuskysymyksiin, ja toi esiin selkeitä ja konkreettisia kehitysehdotuksia, joilla voidaan auttaa parantamaan digitaalisten sijoituspalveluiden käytettävyyttä. Näihin kuuluivat muun muassa kustannusten alentaminen, koulutussisältöjen parantaminen ja käyttäjälähtöisten työkalujen kehittäminen. Samalla tutkimus tarjosi toiseen suuntaan sijoittajille ymmärrystä heidän toiminnastaan, ja antoi vahvan informaatiopohjan erilaisista keinoista, joilla he voivat vaikuttaa omaan sijoitustoimintaansa ja -käyttäytymiseensä, esimerkiksi sijoitusstrategioiden, riskinhallintakeinojen ja käyttäytymisen virhetekijöiden huomioinnilla.

Kyselytutkimuksen avoimet kysymykset antoivat laajempaa käsitystä sijoittajien mielenmaailmasta, mutta niiden tulkintaan liittyy aina subjektiivinen elementti, sillä vastauksia käsittelee ihminen. Kvantitatiiviset kysymykset korkeilla vastaajamäärillään kuitenkin tarjosivat vahvaa tukea kvalitatiivisille havainnoille, mikä auttaa vahvistamaan vastausten luotettavuutta.

Kyselytutkimus täytti monilta osin luotettavuuden vaatimukset, esimerkiksi kysymysten tarkkuuden ja korkean otannan osalta. Yksittäisistä kysymyksistä saatiin palautetta vastausvaihtoehtojen laajuuden puutteen suhteen. Nämä olivat kuitenkin vain yksittäishavaintoja. Lisäksi jokainen kysymys, johon ei halunnut tai voinut vastata oli mahdollista ohittaa, joten nämä tilanteet eivät vaikuttaneet itse vastausjakautumiseen. Kysely oli avoin ja vapaaehtoinen kaikille yhteisössä kävijöille, joten vastausmotivaation puutteen ei pitäisi vaikuttaa saatuihin tuloksiin.

Kokonaisuutena opinnäytetyö on rakenteellisesti johdonmukainen ja tutkimuskysymykset auttoivat ohjaamaan selkeästi sekä tietoperustaa että tutkimuskyselyn analysoinnin osioita. Teoreettisessa viitekehityksessä käytetyt lähteet ovat yleisesti tunnettuja ja luotettavia, ja tarjoavat vahvan teoreettisen perustan empiirisen osuuden tulosten analysoinnille niin käyttäytymistaloustieteen kuin modernin portfolioteorian perspektiiveistä. Tutkimus on helposti toistettavissa eri ympäristöissä pienillä vastausvaihtoehtojen täsmennyksillä.

8 Johtopäätökset, suositukset ja jatkotutkimusaiheet

Tutkimuksessa ilmeni, että digitaaliset sijoituspalvelut ovat muuttaneet piensijoittajien toimintatapoja tarjoamalla helppokäyttöisiä ja kustannustehokkaita ratkaisuja sijoittamiseen. Erityisesti aloittelevat sijoittajat arvostavat alustojen intuitiivisuutta ja saavutettavuutta. Reaaliaikaiset työkalut voivat houkuttaa impulsiiviseen päätöksentekoon ja vaikeuttaa pitkäjänteisen sijoitusstrategian noudattamista. Alustat ei suoranaisesti kannusta sijoittajia riskeihin toimiin, mutta voivat mahdollistaa sen. Kyselyn tulokset eivät kuitenkaan näyttäneet tätä.

Demografiset tekijät, kuten ikä, sukupuoli ja sijoituskokemus vaikuttavat merkittävästi sijoituskäyttäytymiseen. Sijoituskokemus ja ikä tukivat sijoitusstrategioiden ja riskienhallintasuunnitelmien näkymistä. Naiset suosivat tutkimuksen mukaan suhteessa enemmän matalariskisiä kohteita, kuten rahastoja, kun taas miehet keskittyivät useammin osake- tai kryptovaluuttojen poimintaan.

Hajautus nousi tutkimuksessa tärkeimmäksi riskienhallintastrategiaksi. Sijoitusten fundamenttianalyysiä hyödynsi kohtuullisen usein vain noin 35 % joukosta, teknistä analyysiä käytti vähintään puoliaktiivisesti noin 26 %. Työkalujen, kuten teknisen analyysin ja stop-loss-toimeksiantojen, käyttö oli vähäistä. Tämä viittaa siihen, että osa sijoittajista ei täysin hyödynnä alustojen tarjoamia mahdollisuuksia riskienhallinnassa. Lisäksi monimutkaiset työkalut ja tiedon ylitarjonta voivat vaikeuttaa erityisesti aloittelevien sijoittajien päätöksentekoa.

Piensijoittajille suositellaan hajauttamista ja selkeää, systemaattista sijoitusstrategiaa, josta pitää kiinni. Aseta tavoitteet ja toimintatavat ennen kuin alat sijoittamaan. *Osta ja unohtaa* on varsin validi tapa sijoittajalle tapa estää itseään pilaamasta pitkän aikavälin tuottomahdollisuuksia. Impulsiivisten päätösten välttäminen ja alustojen tarjoamien riskienhallintatyökalujen hyödyntäminen voisi merkittävästi parantaa sijoitustuloksia. Sijoituspalveluiden kehittäjien tulisi panostaa selkeisiin ja yksinkertaisiin käyttöliittymiin sekä tarjota kattavia koulutusresursseja. Visuaaliset ohjeet ja oppimismenetelmien pelillistäminen voisivat auttaa sijoittajia kiinnostumaan näistä enemmän.

Jatkotutkimuksissa voitaisiin syventyä syvällisemmin käydyn teoriapohjan yksittäisiin aihealueisiin digitaalisten palveluiden näkökulmasta. Riskienhallinta, sijoitusstrategiat tai behavioristisen taloustieteen näkökulma voisivat tarjota paljon lisätutkittavaa omina aiheinaan. Esimerkiksi demografisten tekijöiden vaikutukset sijoituspäätöksiin omana aiheenaan tarjoaisi varmasti lisää annettavaa. Lisäksi vinoumien ja heuristiikkien tarkastelu nykypäiväisessä kontekstissa voisi auttaa sijoittajia välttämään heistä itsestään lähtöisin olevia ongelmia sijoitustoiminnassa. Näin voidaan kehittää sekä alustojen ominaisuuksia että piensijoittajien omaa osaamista.

9 Yhteenveto

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin digitaalisten sijoitusalojen vaikutuksia suomalaisten piensijoittajien päätöksentekoon, riskienhallintaan ja sijoituskäyttäytymiseen. Työ keskittyi siihen, miten alojen teknologiset ominaisuudet ja niiden käyttöympäristö tukevat tai haastavat sijoittajia eri tilanteissa. Lisäksi tutkimus pyrki hahmottamaan, millaisia strategisia valintoja sijoittajat tekevät ja miten heidän taustatekijänsä, kuten ikä ja sijoituskokemus, vaikuttavat päätöksentekoon.

Tutkimus toi esiin digitaalisten alojen kaksijakoisen roolin. Sijoitusaloat tekevät sijoittamisesta helpommin lähestyttävää ja laajentavat sijoittajayhteisöä uusille käyttäjäryhmille. Mutta niiden reaaliaikaiset työkalut ja runsas tietotarjonta voivat myös lisätä impulsiivisuutta ja vaikeuttaa harkittujen sijoituspäätösten tekemistä. Vaikka helppokäyttöisyys ja kustannustehokkuus ovat alojen keskeisiä etuja, ne eivät aina tue pitkäjänteisen sijoitustoiminnan periaatteita varsinkaan uhkapelaamiseen taipuvaisilla henkilöillä.

Sijoittajien taustatekijät vaikuttivat selvästi päätöksentekoon ja strategioihin. Nuoremmat sijoittajat olivat valmiimpia ottamaan riskejä, kun taas kokeneemmat ja vanhemmat käyttäjät suosivat hajauttamista ja monipuolisempia strategioita. Erityisen kiinnostavana havaintona voidaan pitää sitä, että teknisten työkalujen, kuten teknisen analyysin ja stop-loss-toimeksiantojen, käyttö jäi odotettua vähäisemmäksi jopa kokeneiden sijoittajien keskuudessa.

Tämän työn tulokset eivät vain kuvasta digitaalisten alojen merkitystä sijoittamisen arkipäiväistymisessä, vaan herättävät myös kysymyksiä siitä, millä tavoin aloja voidaan kehittää tukemaan harkittua ja pitkäjänteistä sijoituskäyttäytymistä. Keskeinen suositus on, että digitaaliset alat eivät ainoastaan tarjoaisi teknologisia ratkaisuja, vaan myös vahvistaisivat käyttäjiensä taloudellista osaamista.

Yhteenvetona voidaan todeta, että digitaalisten alojen merkitys piensijoittajille on kiistaton, mutta niiden vaikutukset eivät ole yksiselitteisesti positiivisia tai negatiivisia. Jatkotutkimuksessa olisi tärkeää selvittää tarkemmin, miten alat voivat tukea pitkäaikaista sijoittamista ja vähentää impulsiivista käyttäytymistä, erityisesti nuorten sijoittajien keskuudessa. Samalla olisi kiinnostavaa tutkia, miten käyttäytymistaloustieteen havaintoja voitaisiin soveltaa aloilla tarjottaviin palveluihin. Tällainen tarkastelu tarjoaisi paitsi syvempää ymmärrystä sijoittajien toiminnasta, myös kehitysideoita aloille ja niiden käyttäjille.

Lähteet

Abbadia, J. 16.10.2023. Mikä tutkimusmenetelmä sopii parhaiten tieteelliseen menetelmään? Mind the Graph. Luettavissa: <https://mindthegraph.com/blog/fi/mika-tutkimustapa-sopii-parhaiten-tieteelliseen-menetelmaan/>. Luettu: 15.11.2024.

Amundi 2023. Retail Investors' Behaviour in the Digital Age: How Digitalisation is Impacting Investment Decisions. Luettavissa: <https://research-center.amundi.com/article/retail-investors-behaviour-digital-age-how-digitalisation-impacting-investment-decisions>. Luettu: 20.10.2024.

Bodie, Z., Kane, A. & Marcus, A. J. 2020. Investments. 12th Edition. New York: McGraw-Hill Education. E-kirja. Luettu: 20.7.2024.

Bobbitt, Z. 2020. Law of Large Numbers: Definition + Examples. Statology. Luettavissa: <https://www.statology.org/law-of-large-numbers/>. Luettu: 2.10.2024.

CFI s.a. What is Dollar-Cost Averaging (DCA)? Luettavissa: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/wealth-management/dollar-cost-averaging-dca/>. Luettu: 2.10.2024.

EconomicsOnline s.a. Luettavissa: <https://www.economicsonline.co.uk/content/images/2024/02/3-2.webp>. Luettu: 26.10.2024.

EToro 2024. Social Trading – How it Works. Luettavissa: <https://www.etoro.com/social-trading>. Luettu: 21.11.2024.

EuroClear 2024. Lokakuun lopussa yli 384 000 osakesäästötiliä. Luettavissa: <https://www.euroclear.com/finland/fi/news-and-insights/news/Osakesaastotileja-yli-384000.html>. Luettu: 2.11.2024.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus).

Evli Oyj 2017. Kolme pointtia sijoittamisesta. Luettavissa: <https://www.evli.com/artikkelit/3-pointtia-sijoittamisesta>. Luettu: 23.11.2024.

FCA 2021. FCA warns that younger investors are taking on big financial risks. VM julkaisut. Luettavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80013/VM_22_2017.pdf. Luettu: 28.10.2024.

FCA 2022. Consumer Investments Data Review. Saatavilla: <https://www.fca.org.uk>. Luettu: 21.11.2024.

Finanssivalvonta 2022. Vähittäissijoittajat finanssimarkkinoiden digitalisoituvassa toimintaympäristössä – eräitä näkökulmia. Luettavissa: <https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/blogit/2022/vahittaissijoittajat-finanssimarkkinoiden-digitalisoituvassa-toimintaymparistossa--eraita-nakokulmia>. Luettu: 23.10.2024.

Graham, B. 2015. The Intelligent Investor: Rev. Edition. HarperAudio. Äänikirja. Kuunneltu: 15.7.2024.

Hayes, M. 2023. 12 Investment Types & How They Work. Acorns. Luettavissa: <https://www.acorns.com/learn/investing/investment-types/>. Luettu: 12.11.2024.

Heikinheimo, H. 2023. Tekninen analyysi – 3 tärkeintä indikaattoria. Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/276210/tekninen-analyysi/>. Luettu: 2.11.2024.

Interactive Brokers. 2024. Risk Management Tools. Luettavissa: <https://www.interactivebrokers.com/risk-management>. Luettu: 21.11.2024.

Interactive Brokers s.a. Risk Navigator P&L and VAR Tabs. Luettavissa: <https://www.interactivebrokers.com/campus/trading-lessons/risk-navigator-pl-and-var-tabs/>. Luettu: 21.11.2024.

InvestologiaHub 2024. Quality vs Value Investing: Understanding Key Differences and Benefits. Luettavissa: <https://investologyhub.com/quality-vs-value-investing/>. Luettu: 9.10.2024.

Investopedia 2024a. What Are Meme Stocks, and Are They Real Investments? Luettavissa: <https://www.investopedia.com/meme-stock-5206762>. Luettu: 15.11.2024.

Kahneman, D. 2011. Thinking, Fast and Slow. Farrar, Straus and Giroux. E-kirja. Luettu: 20.7.2024.

Kahneman, D. & Tversky, A. 1979. Prospect theory: An analysis of decision under risk. Econometrica. Luettavissa: https://web.mit.edu/curhan/www/docs/Articles/15341_Readings/Behavioral_Decision_Theory/Kahneman_Tversky_1979_Prospect_theory.pdf. Luettu: 6.11.2024.

Mandatum 2018. Sijoittajalle riskien välttely on luonnollista – muttei välttämättä kannattavaa. Luettavissa: <https://www.mandatum.fi/life-magazine/2018/sijoittajalle-riskien-valttely-on-luonnollista--muttei-valttamatta-kannattavaa>. Luettu: 11.10.2024.

Moore, D. & Healy, P. 2008. The Trouble With Overconfidence. Psychological Review. American Psychological Association. Luettavissa: https://www.asc.ohio-state.edu/economics/healy/papers/Moore_Healy-TroubleWithOverconfidence.pdf. Luettu: 2.11.2024.

Morningstar 2013. 10 sijoittajan tyypillistä harhaa. Luettavissa: <https://www.morningstar.fi/fi/news/110448/10-sijoittajan-tyypillist%C3%A4-harhaa.aspx>. Luettu 19.10.2024.

Mostert, A. s.a. Mikä on fundamenttianalyysi? Luettavissa: <https://fiksusijoittaminen.fi/fundamenttianalyysi/>. Luettu: 12.11.2024.

Nordnet 2024b. ETF-sijoittaminen. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/etf>. Luettu: 21.11.2024.

Palmgren, J. 2017. Naiset välttävät isoja riskejä sijoituksissaan. Finanssiala. Luettavissa: <https://www.finanssiala.fi/uutiset/naiset-valttavat-isoja-riskeja-sijoituksissaan/>. Luettu: 21.11.2024.

Ruhl, C. 2023. Cognitive Bias: How We Are Wired to Misjudge. SimplyPsychology. Luettavissa: <https://www.simplypsychology.org/cognitive-bias.html>. Luettu: 2.11.2024.

Säägua, J. 2024. DEGIRO vs. Interactive Brokers: 2024 Comparison. Investing in the Web. Luettavissa: <https://investingintheweb.com/brokers/degiro-vs-interactive-brokers/>. Luettu: 9.10.2024.

Sijoitusstrategia – näin valitset itsellesi sopivan. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/opi-uutta/koulu/sijoittamisen-alkeet/sijoitusstrategia>. Luettu: 22.5.2024.

Thaler, R. H. 2015. Misbehaving: The Making of Behavioral Economics. W. W. Norton & Company. Äänikirja. Kuunneltu: 20.7.2024.

Valtiovarainministeriö 2017. Digitaalisten palveluiden kehitys ja sen vaikutukset. Luettavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80013/VM_22_2017.pdf. Luettu: 15.11.2024.

Wicht, B. 2024. DEGIRO vs eToro: Which Is Better For You in 2024? PoorSwiss. Luettavissa: <https://thepoorswiss.com/degiro-vs-etoro/>. Luettu: 21.11.2024.

Liitteet

Liite 1. Tutkimuskyselyn rakenne

Suomalaisten sijoituskäyttäytyminen ja riskinotto digitaalisilla alustoilla

<https://docs.google.com/forms/u/0/d/19Bstz0EHtJgaMdUR3egCtaQC...>

Suomalaisten sijoituskäyttäytyminen ja riskinotto digitaalisilla alustoilla

Kyselyllä pyritään ymmärtämään suomalaisten yksityissijoittajien sijoitusstrategioita ja riskienhallintakäytäntöjä digitaalisilla alustoilla, kuten Nordnet, Etoro ja Degiro.

Kysely on anonyymi eli emme kerää sähköposteja tai muita henkilökohtaisia tietoja. Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Kyselyn tuloksia käytetään vain aihetta käsittelevän opinnäytetyön tutkimusosiossa.

Kyselyn täyttäminen vie noin 5-10 minuuttia.

Kiitos etukäteen ajastasi!

Osio 1: Taustatiedot

1. Mikä on ikäryhmäsi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Alle 18
- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55+

2. Mikä on sukupuolesi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua kertoa

3. Mikä on korkein suorittamasi koulutusaste?

Merkitse vain yksi soikio.

- Peruskoulu tai alempi
- Ammatillinen tutkinto tai lukio
- Kandidaatin tutkinto
- Maisterin tutkinto tai korkeampi

4. Mikä on nykyinen työtilanteesi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Opiskelija
- Kokopäivätyössä
- Osa-aikatyössä
- Yrittäjä
- Työtön
- Eläkeläinen

5. Mikä on arvioitu vuositulosi ennen veroja?

Merkitse vain yksi soikio.

- Alle 20 000 €
- 20 000 € – 39 999 €
- 40 000 € – 59 999 €
- 60 000 € – 79 999 €
- 80 000 € tai enemmän
- En halua kertoa

Osio 2: Sijoitusprofiili

6. Kuinka kauan olet sijoittanut rahoitusmarkkinoille?

Merkitse vain yksi soikio.

- Alle 1 vuosi
- 1–3 vuotta
- 4–6 vuotta
- 7–10 vuotta
- Yli 10 vuotta

7. Mitä digitaalisia sijoituspalveluita käytät tällä hetkellä? (Valitse kaikki sopivat)

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Nordnet
- Etoro
- Degiro
- OP
- Nordea
- Muut yleispankit
- Muu: _____

8. Mihin rahoitusinstrumentteihin sijoitat? (Valitse kaikki sopivat)

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Osakkeet
- Joukkovelkakirjat
- Sijoitusrahastot
- Pörssinoteeratut rahastot (ETF)
- Kryptovaluutat
- Valuuttamarkkinat (forex)
- Raaka-aineet
- Johdannaiset (optiot, futuurit)
- Muu: _____

9. Kuinka paljon sijoitat **keskimäärin** kuukaudessa?

Merkitse vain yksi soikio.

- Alle 100 €
- 100 € – 300 €
- 300 € – 600 €
- 600 € – 1000 €
- Yli 1000 €

10. Mikä on ensisijainen sijoitustavoitteesi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Pitkän aikavälin varallisuuden kartuttaminen
- Lyhyen aikavälin tuotot
- Eläkesuunnittelu
- Tulonhankinta
- Spekulointi
- Muu: _____

Osio 3: Sijoitusstrategiat

11. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten sijoitustyyliäsi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Aktiivinen sijoittaminen
- Passiivinen sijoittaminen
- Arvosijoittaminen
- Kasvusijoittaminen
- Indeksisijoittaminen
- Tulovirtoihin keskittyvä sijoittaminen (esim. osingot tai korkotuotot)
- Yhdistelmä
- En osaa sanoa

12. Kuinka usein teet muutoksia sijoitussalkkuusi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Päivittäin
- Viikoittain
- Kuukausittain
- Kvartaaleittain
- Vuosittain
- Harvoin tai ei koskaan

13. Käytätkö fundamenttianalyysiä sijoituspäätöksissäsi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Aina
- Usein
- Joskus
- Harvoin
- En koskaan

14. Käytätkö teknistä analyysiä sijoituspäätöksissäsi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Aina
- Usein
- Joskus
- Harvoin
- En koskaan

15. Mitkä seuraavista vaikuttavat sijoituspäätöksiisi?

Valitse kaikki, mitkä vaikuttavat.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Yrityksen taloudellinen suorituskyky
- Markkinatrendit
- Taloudelliset indikaattorit
- Rahoitusneuvonantajien suositukset
- Sosiaalinen media ja verkkoyhteisöt
- Henkilökohtainen intuitio
- Eettiset näkökohdat (esim. vastuullisuus, ESG-standardit)

Osio 4: Riskienhallintakäytännöt

16. Miten kuvailisit riskinsietokykyäsi sijoittajana?

Merkitse vain yksi soikio.

- Erittäin matala riskinsietokyky
- Matala riskinsietokyky
- Kohtalainen riskinsietokyky
- Korkea riskinsietokyky
- Erittäin korkea riskinsietokyky

17. Hajautatko sijoitussalkkuasi eri omaisuusluokkiin?

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

18. Asetatko stop-loss -toimeksiantoja rajoittaaksesi mahdollisia tappioita?

Merkitse vain yksi soikio.

- Aina
- Usein
- Joskus
- Harvoin
- En koskaan

19. Käytätkö seuraavia riskienhallintatekniikoita? (Valitse kaikki sopivat)

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Suojausstrategiat
- Salkun uudelleentasapainotus
- Omaisuuden allokaation säätäminen
- Johdannaisten käyttö riskienhallinnassa
- Vakuutustuotteet (esim. eläkevakuutukset)
- Ei mitään yllä olevista

20. Kuinka varma olet kyvystäsi hallita sijoitusriskejä?

Merkitse vain yksi soikio.

- Erittäin varma
- Melko varma
- Neutraali
- Melko epävarma
- Erittäin epävarma

Osio 5: Sijoituspäätöksiin Vaikuttavat Tekijät

Ilmoita, missä määrin olet samaa mieltä seuraavien väittämien kanssa: (1 = Täysin eri mieltä, 5 = Täysin samaa mieltä)

21. a) Markkinauutiset ja talousmedia vaikuttavat minuun.

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

22. b) Luotan ystävien ja perheen neuvoihin sijoittaessani.

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

23. c) Verkkoyhteisöt vaikuttavat sijoitusvalintoihini.

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

24. d) Otan huomioon makrotaloudelliset indikaattorit ennen sijoittamista.

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

25. e) Alustan teknologiset ominaisuudet vaikuttavat sijoituspäätöksiini.

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

26. f) Alustojen tarjoamat kampanjat vaikuttavat sijoituksiini.

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

27. g) Käyttäytymisharhat vaikuttavat sijoituspäätöksiisi (esim. liiallinen itseluottamus, laumakäyttäytyminen)

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

28. Kuinka paljon olet samaa mieltä väittämän kanssa: "Sijoitan oman tutkimukseni ja analyysini perusteella"?

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

29. Mitä lähteitä käytät sijoitustiedon hankkimiseen? (Valitse kaikki sopivat)

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Talousuutissivustot
- Yritysraportit ja tilinpäätökset
- Sosiaalinen media (esim. Reddit, Twitter)
- Videot ja podcastit
- Sijoitusuutiskirjeet
- Rahoitusneuvonantajat
- Kirjat ja akateeminen kirjallisuus
- Muu: _____

Osio 6: Digitaalisen Alustan Kokemus

30. Kuinka tyytyväinen olet käyttämiisi digitaalisiin sijoituspalveluihin?

Merkitse vain yksi soikio.

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen
- Neutraali
- Melko tyytymätön
- Erittäin tyytymätön

Arvioi seuraavien alustan ominaisuuksien tärkeys sijoituskokemuksessasi

(1 = Ei tärkeä, 5 = Erittäin tärkeä)

31. a) Käyttöliittymä ja helppokäyttöisyys

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

32. b) Transaktiomaksut ja kustannukset

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

33. c) Sijoitusvaihtoehtojen saatavuus

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

34. d) Koulutusresurssit ja työkalut

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

35. e) Asiakaspalvelu

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

36. f) Turvatoimet

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

37. Oletko koskaan vaihtanut sijoitusalustaa tyytymättömyyden vuoksi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ei

38. Käytätkö mobiilisovelluksia sijoitustoiminnassasi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Aina
 Usein
 Joskus
 Harvoin
 En koskaan

Osio 7: Avoimet Kysymykset

Avoimet vastaukset ovat tervetulleita, sillä ne tarjoavat hyvin arvokasta laadullista dataa.

39. Mikä motivoi sinua sijoittamaan digitaalisten alustojen kautta?

40. Millaisia haasteita olet kohdannut hallitessasi sijoitusriskejä digitaalisilla alustoilla?

41. Onko sinulla ehdotuksia siitä, miten digitaalisia sijoituslustoja voitaisiin parantaa tukemaan paremmin kaltaisiiasi yksityissijoittajia?

Kiitos vastauksestasi!

Arvostamme aikaasi ja panostustasi. Hyvää päivänjatkoa!

Google ei ole luonut tai hyväksynyt tätä sisältöä.

Google Forms